

BISKUPSTVÍ KRÁLOVÉHRADECKÉ

Autoři příspěvků:

Jaroslav Brož, Praha
Pavel Čtvrtečka, Nasavrky
František Filip, Náchod
Bogdan Roman Ganczarski, Choceň
Jiří Heblt, Chrudim
František Hladký, Hradec Králové
Vít Horák, Ústí nad Orlicí
Josef Hubálek, Luže
Filip Janák, Hořice v Podkrkonoší
Vladimír Janouch, Krouna
Pavel Kalita, Nová Paka
Josef Kordík, Železnice
Ján Kubis, Trutnov
Jakub Jan Sarkander Med, OPraem., Úsobí
Boguslaw Piotr Partyka, Slatiňany
Pavel Rousek, Hradec Králové
Pavol Sandánus, Nekoř
Pavel Sandtner, Přebyslav
Zdeněk Skalický, Čáslav
Vladimír Slámečka, Praha
Tadeáš Róbert Spišák, OPraem., Želiv
Miloslav Šiffel, Hradec Králové – Pouchov
Prokop Tobek, Jičín
Václav Vacek, Letohrad

Na přípravě se dále podíleli:

Prokop Brož, Zuzana Macečková,
Anna Hrčková a Jiří Bittner

Bratři a sestry v Kristu,

o Adventu se připravujeme na Pánův příchod – do světa, do našeho života a také na Jeho příchod ve chvíli, kdy nás povolá na věčnost. Tato příprava však nikdy není samotářská, osamocená, individuální. I ta nejtišší modlitba či meditace před oltářem se vždycky odehrává ve společenství Církve. Taková je Boží vůle, posílá Svého syna nejen za námi, ale mezi nás.

Brožura, kterou otevíráte, vyjadřuje tuto sounáležitost Kristových následovníků v naší diecézi. Přispěli do ní duchovní z různých farností, z východu i západu, z jihu i severu. Jejich úvahy a meditace, v nichž se odrážejí jejich individuální dary, důrazy a talenty, nás budou doprovázet ve chvílích tichého usebrání a budou nám připomínat naši sounáležitost s Pánovou Církví, posílí naši společnou přípravu na Kristův příchod.

Děkuji všem autorům i čtenářům za to, že udržují tuto novodobou tradici v naší diecézi živou, a všem Vám žehnám, abyste měli z této publikace veliký duchovní užitek, který svým přínosem přesáhne čas letošního Adventu.

V Kristu a Marii

Váš
+ biskup Jan

Vážení přátelé,

v současnosti si lidé potrpí na dobré výrobky, na chytře vyrobené nástroje. Máme rádi vychytávky na různých aplikacích. Nyní se vám v listinné podobě dostává k rukám také jedna aplikace. K čemu slouží a jak ji použít?

Je to aplikace na čas. Adventní čas. Až uplyne, lhůta aplikace vyprší. Je založena na čase. Čas plyne a my ho vnímáme tak, že prožíváme konkrétní příhody a události zasazené do kratších dob či delších období. Každý žák základní umělecké školy se učí počítat doby, vnímat rytmus, protože každá hudební skladba má časový tvar. Do rytmu jednotlivých dob skladatel zanesetóny, které sváže do melodie a harmonicky prováže mezi sebou. Hudební inspiraci pak může rozpracovat do několika vět a původní nápad se tak může rozvinout do několikavěté skladby.

Adventní doba je nám krásnou příležitostí obnovit a očistit vnímání času a prožívání životních období. Do každodenního rytmu můžeme zařadit i krátkou pauzu: silentium – ticho. Že je to dobré z důvodu vyváženého životního stylu v současné rychlé době, o tom nemůže být pochyb. Je tu ale ještě jiný důvod, proč v Adventu každý den otevřít dobu ticha. Každodenně přítomný Bůh nás chce učit právě z ticha stále nově pojímat čas a životní období. Lidská duše se učí slyšet řeč začínající tichem a rozumět jí. Adventní brožura může dostat prostor právě v tomto okamžiku: v tichu modlitby přináší světlo Božího Slova a nechává zaznít Evangelium v jeho mnoha odstínech. Z našeho času se tak stává *eukairos* – čas příhodný, prostoupený světlem Božím, v němž zní zvěst o Boží lásce. A když pak hluboko v lidském srdci hoří oheň Boží lásky, je člověk schopen každodenně kultivovat a proměňovat život svůj i kolem sebe.

Jsem rád, že žiji v Církvi, která se dennodenně nechává vést světlem Božího Slova. A tak nebylo těžké oslovit kněze a jáhny, kteří se nechávají vést světlem Slova, a poprosit je, aby poskytli něco ze svého „prosvětleného“ srdce i ostatním bratřím a sestrám. Srdečně jim všem děkuji za nabídnutý materiál do naší apky Adventní brožury a vám všem přeji, abyste prožili letošní adventní dobu s tóny „nového chvalozpěvu“ ve svém srdci a mohli si spolu s ostatními s radostí o Vánocích zaspívat „nám, nám narodil se!“

Prokop Brož

1. neděle adventní, cyklus A

Mt 24, 37-44

Ježíš řekl svým učedníkům: „Až přijde Syn člověka, bude to právě tak jako v době Noemově: Jako totiž v době před potopou (lidé) jedli a pili, ženi se a vdávali až do dne, kdy Noe vstoupil do archy, a nic netušili, až přišla potopa a všechny zachvátila, právě tak to bude, až přijde Syn člověka. Tehdy budou dva na poli: jeden z nich bude vzat, druhý ponechán; dvě budou mlít na obilném mlýnku: jedna bude vzata, druhá ponechána. Bděte tedy, protože nevíte, který den váš Pán přijde. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, jistě by byl vzhůru a nedovolil by mu prokopat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“

Přátelé, stojíme na prahu nového církevního roku a advent znamená, že jsme nastoupili na cestu. Je to Kristus, který nás na ni postavil. Čteme úryvek z Matoušova evangelia, jsou to apokalyptické obrazy, není to napsáno, abychom zmírali strachem, ale abychom si uvědomili, že tento svět není definitivní. Důležité je,

že jsme pod znamením kříže a Bůh si nás vede ke svému cíli.

Advent začíná nenápadně, bez velkých oslav a okázalostí. Zatímco občanský rok začíná veselím, petardami, přípitky, posíláním esemesek a lidé říkají, kdo ví, co nás čeká, jaká bude budoucnost. Je to jakási touha lidstva od počátku, odhalit tajemství budoucnosti, a to v člověku zůstává jako trvalý stav. Proto někteří lidé vyhledávají kartáře, nebo čtou horoskopy, a jde vlastně stále o totéž, člověk se ptá, co ho čeká a nemine. Představa konce byla v Izraeli spojena s příchodem Mesiáše. Mesiáš, Vykupitel, Spasitel, Osoboditel. S jeho příchodem byla v představách tehdejších Židů, a tedy jeho přívrženců, představa konce dosavadního světa a vidina nového království izraelského. V dnešním úryvku Ježíš odpovídá na otázku, která zazněla v Matoušově evangeliu. „Kdy to bude?“ Ježíš řekl, že to nebude hned. Na opětovné naléhání odpovídá velice důrazně, že přesné datum ví jen nebeský Otec. Jednu okolnost však Ježíš nezatajuje, naopak ji naléhavě připomíná: „Bude to náhle, bude to nečekaně.“ Příchod Syna člověka překvapí nic netušící lidi, jako potopa, o níž vypráví Bible. Co je vybudováno na Božím slově, vydrží jako archa Noemova; co je postaveno na naší hlouposti, zhrouť se a zmizí ve vodě. Poselství, které Ježíš dává všem, že nevíme dne ani hodiny a máme být proto připraveni. Když člověk spí, tak nevnímá své okolí, řekneme, že není v bdělém stavu. Bdělý člověk z pohledu evangelia je ten, který nežije jen sám pro sebe.

Přemýšlejme, jak umístit ve své farnosti malou misijní buňku, která by šířila světlo Evangelia. Papež František se nebojí říci, že církev byla a je vždy misionářská. Prosme Pannu Marii, ona

stojí v samotném centru adventní doby, abychom nezůstali stát v polovině cesty, jen u krásných pocitů, ale udělali další kroky a více porozuměli tomu, co znamená, že se nám Kristus narodil, žil, trpěl, zemřel, vstal a je stále s námi, sesílá svého Ducha a přijde.

Josef Hubálek

Všemohoucí Bože, očekáváme příchod našeho Pána Ježíše Krista a prosíme Tě: posiluj naši vůli, ať konáme spravedlivé skutky a připravujeme se na setkání s ním, abychom v den soudu stáli po jeho pravici a vešli do nebeského království. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

(Vstupní modlitba)

Pondělí po 1. neděli adventní

Mt 8, 5-11

Když přišel (Ježíš) do Kafarnaá, přistoupil k němu (jeden) setník s prosbou: „Pane, můj služebník leží doma ochrnutý a hrozně se trápí.“ (Ježíš) mu řekl: „Přijdu a uzdravím ho.“ Setník však odpověděl: „Pane, nezasloužím si, abys vešel do mého domu. Ale řekni jen slovo, a můj služebník bude uzdraven. Vždyť i já jsem člověk podřízený, ale mám pod sebou vojáky; řeknu jednomu: „jdi“, a jde, a jinému: „přijď“, a přijde, a svému služebníkovi: „udělej to“, a udělá to.“ Když to Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kdo ho doprovázeli: „Amen, pravím vám: Takovou víru jsem v izraelském národě nenašel u nikoho. Ale říkám vám: Mnoho jich přijde od východu i od západu a zaujmou místo u stolu s Abrahámem, Izákem a Jakubem v nebeském království.“

Vstoupili jsme do adventní doby, která předchází Vánocům. V minulosti byli lidé odkázáni na rytmus přírody. Prosincové dny jsou krátké, život v přírodě jakoby ztichl, prostí lidé se museli přizpůsobit tomuto ztišení a očekávání. Člověk

zjišťuje, že nemusí všechno vidět, slyšet a mít. V Adventu byly zakázány taneční zábavy. Nezpívaly se koledy, ale roráty, vybízející k pokání: „Proto se připravme, špatností se zbavme.“

Četla se stará proroctví a roráty vyjadřovaly atmosféru očekávání: „Rosu dejte nebesa shůry“, „Ejhle, Hospodin přijde“. Čas se naplňuje. Stará smlouva se otvírá nové a proměňuje se v ni. Mnozí spravedliví, proroci a králi, Spasitele viděti žádali. Co jim nebylo dáno vidět, to spatří Zachariáš a Anna, Maria a Josef. Jan Křtitel vystoupí, aby jako nový Eliáš znovu shromáždil Izrael a připravil jej na příchod Mesiáše. Prorok Malachiáš píše: „Hle, pošlu vám proroka Eliáše, než nastane den Hospodinův, veliký a strašný. On přivede srdce otců opět k synům a srdce synů opět k jejich otcům, abych nepostihl zemi kletbou.“

Dnešní evangelní úryvek vypráví o římském setníkovi z Kafarna, který vyhledal Ježíše. Uvědomme si, že sloužil v římské armádě, která okupovala Palestinu. O tomto setníkovi však víme, že byl židům přátelsky nakloněný. Nejde mu o náboženství, ani o touhu po Bohu, ale je to utrpení jeho služebníka, které ho nutí hledat Ježíše. Ježíš vůči němu nemá předsudky. Nevyslovuje žádné předchozí požadavky, důstojníka přijímá a naslouchá jeho žádosti. Ježíšova odpověď setníka překvapila, protože překročila jeho očekávání. Setník nečekal, že Ježíš půjde do jeho domu. Cítí se nehodný: „Nejsem hoden.“ Je vidět, že považoval Ježíše za velmi vznešeného člověka.

Setník vyjadřuje svou víru v Ježíše slovy: „Řekni jediné slovo a můj služebník bude uzdraven.“ Věří, že Ježíšovo slovo má moc uzdravovat. Odkud pochází taková víra? Promítá se do ní setníkovy profese! Protože když setník rozkazuje, voják poslouchá. Musí poslouchat. Takovou

má představu o Ježíšovi: stačí, aby vyřkl slovo, a začnou se dít věci. Věří, že Ježíšovo slovo má tvůrčí sílu. A Ježíš za tuto víru setníka chválí.

V dnešním úryvku zaznívají slova, která říkáme během mše před sv. přijímáním: „Pane, nejsem hoden, abys vešel do mého domu, ale řekni jen slovo a budu uzdraven.“ Je ovšem rozdíl mezi slovy „nejsem hoden“ a „jsem nehoden“, tedy ve stavu těžkého hříchu. K adventní přípravě patří přijetí svátosti smíření.

Pánu Ježíši se líbilo, že se setník přimlouvá za svého služebníka. To nám připomíná význam přímělné modlitby.

Boží posel pozdravil Pannu Marii slovy: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ To nám připomíná, že v Panně Marii se projevuje veliká láska Boha k člověku, k národu, k městu Jeruzalému. Jestliže opakujeme slova pozdravu Marii-na, tak si uvědomujeme, že Bůh je ten, v kterém nalézáme nejenom odpověď po smyslu života, ale také si uvědomujeme, že bez lásky by lidský život neměl smysl. A že ona radost a uchvácení krásou patří k Božímu tajemství, přesahující všechno pomyšlení.

Pavel Čtvrtečka

Prosíme tě, Bože, pomáhej nám připravit se na příchod tvého Syna, aby nás, až přijde, našel, jak bdíme na modlitbách a s radostí na něho čekáme. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Úterý po 1. neděli adventní

Lk 10, 21-24

Ježíš zajásal v Duchu svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci ukryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo! Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jen Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ Když byli sami, obrátil se k svým učedníkům těmito slovy: „Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte! Říkám vám: Mnoho proroků a králů toužilo vidět, co vidíte vy, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte vy, ale neslyšeli.“

Ježíš v Duchu Svatém mluví o maličkých, kterým Bůh odhalil věci, které před moudrými a chytrými zůstaly skryty. Nejspíš každý z nás ví o někom, koho by označil za moudrého a chytrého, ať už ze svého okolí či z veřejného života. Co jsou ale zač tito maličci?

Slovo samo nám napovídá, že nejsou moc vidět, že se dají snadno přehlédnout. Maličci tak bývají přehlíženi, když se řeší důležité věci. A přesto

čteme, že právě těmto maličkým Bůh odhalil to, co jiným ne, totiž střípky Božího království na zemi. Protože jsou však maličci, možná ani nevědí, že vidí něco navíc, možná to neumějí popsat. Ale jejich chování vypovídá za ně.

I kolem nás se vyskytují tito maličci, kterým je dána citlivost na tajuplné, podivuhodné Boží věci. Oni nás mohou nasměrovat na místa, kde právě roste Boží království. Pokud hledáme znamení času, pokud se chceme nově potkat s Bohem, neptejme se jen velkých a moudrých. Vypravme se za maličkými. Dívejme se na různé lidi v našem okolí. A nejenom na křesťany. Tomu, kdo Boha nezná, může být zřejmé něco, co křesťanovi uniklo. Možná nevědomky opečovává nějakou novou ratolest Božího království. Neví o jejím napojení na další a další větve až ke kmeni a k hlubokým kořenům, ale ona ratolest je zdravá, svěží a rychle roste.

Hledejme maličké, pozorujme je a možná budeme překvapeni, co v jejich životě bylo o Bohu a o jeho působení ve světě odhaleno. Tito maličci žijící kolem nás se pro nás mohou stát trvalou inspirací. Ne svými znalostmi či způsobem argumentace, ale tím, jak se do jejich života promítá všechno to, co jim Bůh odhalil.

Ale to není vše. Ježíš Kristus se sám stal tímto maličkým, když ho Panna Maria počala a poté porodila v betlémské jeskyni. Od něj se všichni máme učit. Všichni jsme totiž povoláni k tomu, abychom se stali maličkými, o kterých mluví evangelium. Což neříká náš Pán apoštolům: „Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte?“ Naše oči mají být stejné, mají být blahoslavené, protože vidí. A kdyby snad ještě nebyly, budme si jisti, že jsou k tomu Bohem předurčeny.

František Filip

Bože, vyslyš naše pokorné prosby a stůj při nás, ať nám tvá milost pomáhá překonávat naši slabost, a přítomnost tvého Syna přicházejícího mezi nás ať nám dá novou odvahu a sílu a chrání nás před nákazou hříchu. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Středa po 1. neděli adventní

Mt 15, 29-37

Ježíš prošel kolem Galilejského moře, vystoupil na horu a posadil se tam. Tu k němu přišly velké zástupy. Měly s sebou chromé, slepé, zmrzačené, němé a mnoho jiných; položily mu je k nohám a on je uzdravil. Když lidé viděli, že němí mluví, zmrzačení že jsou zdraví, chromí že chodí a slepí vidí, žasli a velebili Boha Izraele. Ježíš si pak zavolal své učedníky a řekl: „Je mi líto zástupu, protože už tři dny jsou se mnou a nemají co jíst. A nechci je nechat odejít hladové, aby je cestou neopustily síly.“ Učedníci mu řekli: „Kde bychom tady v neobydleném kraji sehnali tolik chleba, abychom mohli dát dosyta najíst tak velkému zástupu?“ Ježíš se zeptal: „Kolik máte chlebů?“ Odpověděli: „Sedm a několik malých ryb.“ Rozkázal, aby se lid posadil na zem, vzal těch sedm chlebů a ty ryby, vzdal díky, lámal a dával učedníkům a učedníci lidem. Všichni se dosyta najedli a sesbíralo se ještě plných sedm košíků zbylých kousků (chleba).

Dnešní biblická čtení nám přinášejí nádherný obraz Boha.

Bůh přichází uzdravit zraněné lidstvo. Přichází nasytit člověka a jeho touhu po uzdravení těla a duše. A dává nám to, co může dát jenom On, světlo našim srdcím.

Bůh se nám dnes zjevuje jako Hostitel, který připravuje hostinu plného a věčného života pro všechny národy. A Jeho láska ke všem lidem a ke každému člověku je tak nádherná, že stírá slzy z každé lidské tváře. To je právě tajemství milosrdného Boha, že každý člověk, že já, nejsem pro Něho někým anonymním, nýbrž někým významným a vzácným. „Vždyť ty znamenáš v mých očích mnoho, jsi cenný a já tě mám rád“ (Iz 43,4). I Ježíš Kristus přišel k nám, aby nám to řekl, abychom díky tomu povzbuzujícímu Božímu slovu mohli růst a rozvíjet se jako Boží děti.

Vidíme dnes v evangeliu Pána Ježíše Krista, který vysvětluje smysl a cíl svého příchodu na zem. Přišel, aby se mohl setkat s člověkem, zvláště s tím, který potřebuje pomoc. Přišel, protože bylo Mu nás líto, protože Bůh má s námi soucit, protože bez Něho byli bychom bez chleba, světla a vody. Proto chce, abychom v tom, co pro nás činí, viděli ne tak projevy Božské moci, ale hlavně starost o člověka, o jeho život a spásu.

Papež Jan XXIII. říkával, že člověk je největší a nejkrásnější hodnotou tohoto světa. Proto, když se rodí nový člověk, spolu s ním se rodí nový svět. A když umírá, spolu s ním odchází část našeho světa. Na člověka nemůžeme nikdy zapomínat. Svět bez člověka by byl totiž prázdnou planetou. Teprve s člověkem a díky němu získává smysl a hodnotu.

Také my, v době adventní, můžeme uvidět někoho, kdo je blízko nás a kdo by naším prostřednictvím potřeboval dostat od Pána Ježíše dar Boží

milosti, Božího požehnání, dar Božího slova, které povzbuzuje a utěšuje. Také já se mohu stát pro nějakého člověka průvodcem k Božím pramenům živé vody. Protože také já v každé mši svaté dostávám od Ježíše Krista Boží slovo a Boží tělo, které mají moc dávat mému životu světlo a smysl.

Když se modlíme Vyznání víry, říkáme: „On pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe. Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem.“ Doba adventní chce nás připravit na to, abychom se o Vánocích opravdu z celého srdce radovali z toho, že se Bůh stal jako my, že se stal jedním z nás. Boží Syn se stal člověkem proto, aby se spolu s Ním pro nás lidi i pro každého člověka zrodil nový svět. A proto vstal z mrtvých třetího dne, aby ten nový svět nikdy neumřel, ale aby trval věčně a my abychom žili s ním a v něm.

Bez Ježíše Krista, bez jeho vtělení, bez noci vánoční, náš svět by byl prázdnou planetou, neměl by ani smysl ani hodnotu.

Bogdan Roman Ganczarski

Bože, připrav působením své milosti naše srdce na slavný příchod svého Syna, abychom mohli mít účast na nebeské hostině a přijmout z Kristových rukou odměnu věčného života. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Čtvrtek po 1. neděli adventní

Mt 7, 21.24-27

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ne každý, kdo mi říká: »Pane, Pane!«, vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce. Každý tedy, kdo tato má slova slyší a podle nich jedná, podobá se rozvážnému muži, který si postavil dům na skále. Spadl déšť a přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům – ale nezřítel se, protože měl základy na skále. Každý však, kdo tato má slova slyší, ale podle nich nejedná, podobá se pošetilému muži, který si postavil dům na písku. Spadl déšť, přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům – i zřítel se a jeho pád byl veliký.“

Prožíváme advent. Je to doba radostného očekávání příchodu Spasitele. Tedy máme žít v postoji radostného očekávání Jeho příchodu. Jak se to dělá?

Slova evangelia o dvou mužích, kteří staví dům (svého života), nám ukazují na odpověď, a to ve dvou rovinách.

První rovina je osobní. Každý z nás se má podobat muži, který staví na spolehlivém základu,

tj. na Bohu a vztahu k němu. Například jako Abrahám, otec víry. Ač Bůh po něm žádá, aby vše opustil a šel do jiné země nebo aby přinesl v oběť svého jediného syna Izáka, tedy věci velmi náročné, on mu naslouchá a důvěřuje mu. Bůh mu dal pocítit svou lásku a spolehlivost, proto mu důvěřuje.

Budovat svůj život na pevném základu znamená především stavět na našem ctnostném životě, na naší skvělosti a spravedlnosti (viz podobnoství o modlícím se „spravedlivém“ farizeovi a kajícím hříšníkovi v chrámě). Jediným skutečně pevným základem našich životů je Bůh, který nás miluje jako první. Díky jeho iniciativě jsem já i ty uvěřili, že je Bohem blízkým, toužícím po naší blízkosti a nápomocným. V poslední knize Písma čteme známou větu: „Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu a budu jíst u něho a on u mě.“ Víra je především dar Pánovy blízkosti a starosti o nás. Až poté je víra také naší odpovědí. Otevřeme-li Pánu své dveře, tj. svůj život, plníme Jeho vůli. Víra nám dává sílu. Jak kdosi řekl, dává nám křídla. A navíc perspektivu radostného očekávání příchodu Spasitele.

Druhá rovina je církevní (společenská). Papežský kazatel Cantalamessa v jednom svém kázání tvrdí: „Chce-li církev dnes uprostřed protiventství a soužení, které ji svírají, opět nalézt cestu odvahy a radosti, musí dobře otevřít oči na to, co v ní Bůh působí dnes.“

Bohužel, náš pohled na církev je někdy spíše přízemní a světský. Teď nehovořím o špatnostech a zlu, o němž slyšíme z médií. To nás trápí. Ale jde mi spíše o otázky: Jak to bude s církví do budoucna? Některé farnosti zcela zaniknou? Jakým tempem bude ubývat kněží? Jaká bude

ekonomická situace církve po skončení vyplácení státních příspěvků? Jak to bude s povoláními k zasvěcenému životu?

Nikdo z nás nemá na tyto otázky odpovědi. Věřím, že odpovědí je stavět na správném základě, nestavět na písku, ale na skále. A tou skálou je Bůh. Duch Svatý v dnešní církvi silně působí. Jen je třeba pozdvihnou oči, abychom Jeho působení v církvi nepřehlédli. Ač Cantalamessa nezavírá oči před hříšností v církvi, přesto na základě své životní zkušenosti konstatuje: „Prst Boží, kterým je Duch Svatý, se stále zapisuje do církve i do duší a píše podivuhodné příběhy svatosti, takové, že jednoho dne, až se propadne všechno negativní a hříšné do nicoty, bude možná naše doba nahlížena s úžasem a svatou závistí.“

Přeji nám, ať moudře stavíme svůj život na Pánu, o něhož se můžeme s důvěrou vždy opřít, aby radost z Pána byla naší silou, silou církve.

Vít Horák

Všemohoucí Bože, přispěj nám svou mocí na pomoc a dej nám sílu překonávat překážky, které nám staví do cesty naše hříchy, ať v nás tvá milost může účinněji působit. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Pátek po 1. neděli adventní

Mt 9, 27-31

Za Ježíšem šli dva slepci a hlasitě volali: „Synu Davidův, smiluj se nad námi!“ Jak vešel do domu, přišli ti slepci k němu. Ježíš jim řekl: „Věříte, že mám takovou moc?“ Odpověděli mu: „Ano, Pane.“ Dotkl se tedy jejich očí a řekl: „Ať se vám stane, jak věříte.“ I otevřely se jim oči. Ježíš jim důrazně nařídil: „Ale ať se to nikdo nedoví!“ Oni však odešli a rozhlásili to po celém tom kraji.

Boží Slovo vybrané pro dnešní den obsahuje v prvním čtení proroctví: „*V ten den hluší uslyší slova knihy, z temnoty a mlhy prohlédnou oči slepých, pokorní se rozveselí v Hospodinu a nejchudší zajásají v Izraelově Svatém.*“ A v evangeliu docela krátkou zprávu o tom, že Ježíš uzdravil dva slepce.

Toto uzdravení představuje víru jako světlo. V prvokřesťanských dobách, kdy se křest udílel dospělým, kteří prošli delší přípravou, byla první svátost chápána jako osvětlení. Tím byla završena první etapa, na které člověk potkává Krista

a ve křtu od něho přijímá nový život. Křtem byl zrozen nový člověk. Kristus člověka osvítil a dal mu nové oči: ty nevidí na prvním místě nové věci, ale umožňují pokřtěnému vidět všechny věci nově, očima Božího Syna. Dívat se Ježíšovým očima a mít jeho srdce, je darem, který Ježíš nabízí i nám. Touží po tom dotknout se i našich očí a říci: Ať se ti stane, jak věříš.

Víra jako osobní přilnutí k Ježíši Kristu je sice prožívána zcela jedinečně každým člověkem, ale takováto víra není rozhodně soukromou záležitostí. Mimo jiné proto, že sám Ježíš nás uvádí do vztahu s dalšími (Církev), kteří v něho věří. Ten, kdo byl osvícen Ježíšem, ten, komu se dostalo daru víry/světla, se sám stává světlem pro druhé. Kdo žije svůj život napojen na Krista, svým myšlením, mluvením i jednáním „vypráví“ o Kristu druhým lidem a přivádí k němu další, kteří touží vidět světlo.

Ježíšovo důrazné nařízení: „*Ale ať se to nikdo nedoví!*“ se nám zdá v jasném rozporu s jednáním obou slepců: „*Oni však odešli a rozhlásili to po celém tom kraji.*“ Přiznávám, že je pro mě nejasné, proč jim Ježíš dal takový příkaz. Někdy Ježíš zakazuje lidem mluvit o tom, co pro ně udělal, jindy je naopak sám posílá, aby o tom řekli druhým (jako v případě uzdraveného posedlého (Mk 5, 19).

Vůbec se nedivím uzdraveným slepcům, že o tom všude vypravovali. Možná ani nechtěli dělat Ježíšovi žádnou reklamu. Jen byli plni osobní zkušenosti s tím, kdo jim změnil život.

Taková zkušenost s Ježíšem není v životě jeho učedníka ojedinělá: vždyť žádné setkání s Kristem nás nenechává stejnými. A máme-li příležitost druhým lidem o Kristu vyprávět, nemáme

se bát a vlastními, obyčejnými slovy to udělat.
A jestli naše svědectví přivede ke Kristu další
lidi? – to přeci nezáleží jen na nás.

Filip Janák

Všemohoucí Bože, přispěj nám svou mocí na
pomoc: vytrhni nás z nebezpečí, které nám hro-
zí pro naše hříchy, vysvobod' nás a zachraň nás.
Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Sobota po 1. neděli adventní

Mt 9, 35-10,1.5-8

Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, hlásal radostnou zvěst o (Božím) království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Tu řekl svým učedníkům: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.“ (Potom) si zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: „Mezi pohany nechodte a do žádného samařského města nevcházejte. Raději jděte k ztraceným ovcím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: „Přiblížilo se nebeské království.“ Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očišťujte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarma jste dostali, zadarmo dávejte.“

V době adventní (advenio; očekávání) čteme evangelia, která nám jsou odpovědí na otázku,

kdo je ten, který přichází. Mají nám umožnit naladit se na toho, který přišel a trvale se dotkl našeho života. On sám je tím největším darem. Evangelní příběhy pravdivě vykreslují Krista, abychom v něm našli, jaký je Bůh přítomný v rozměru našeho lidského života. To je proto, že se stal člověkem a zároveň je Božím Synem. Stále více potřebuji zažít rysy, podobu Kristovu. On je otevřenou náručí Boží, Nebeského Otce. Ovlivní mne a tebe, hledíme-li na něj často slovy a příběhem evangelia. On nechce vynechat ani mne, vstoupit do mého vědomí, srdce i touhy, abych v sobě nesl podobnost s ním. On se prostě dotýká mne a tebe.

Bůh „evangelizuje“ skrze Ježíše. Učinil jej radostnou zvěstí pro lidi. Evangelia byla vytvořena ne proto, že je iniciativou a hloubavostí člověk, ale proto, že Bůh je v Ježíši Kristu iniciativní i v mém a tvém životě. Kdo koho hledá? Já Boha nebo Bůh mne? Vystavme se jeho hledání, vystavme se jeho osobě. Nechme působit tento Boží Dar, aby ve mne vyvolal touhu. Že prý Boha nikdy nikdo neviděl? Ano, ale „Jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten (o něm) podal zprávu“ (Jan 1,18). Je to více než jen informace pro tebe a mne. Nechci psát anonymně pro člověka, spíš chci, aby tam každý vnímal, doplnil sebe.

Vystavme se právě jemu, skrze slovo dnešního evangelia. Nabereme ho do jakési „nádoby“ modlitby:

Můžeme tu modlitbu začínající slovy: „Pane, Ty mne hledáš, – Ty ke mně voláš, – Ty chceš, abych pochopil, – Ty se mi daruješ ve slově evangelia.“ „V evangeliu se mi představuješ nebo Ty mi osobně říkáš...“.

Pak v modlitbě pokračuji: „Dotkni se mě svým slovem (to slovo nebo podobné si můžeš vybatvit). Dotkni se mě svou milostí ve svátostech

zvláště ve svátosti... (uvědom si, jak je spojeno se svátostí, ve které se stává Boží událostí). Dotkni se mě svou milostí skrze živý organismus Své Církve (tady si vzpomeň, jak Církev to slovo zvěstuje, žije nebo také nežije, slaví, jaké vzory víry máme kolem sebe a podobně).

Nyní jsem připraven k tomu, abych měl v sobě touhu po Bohu: po chvále; po víře; prosbě; po děkování; po kajícím smýšlení; ptal se ho; přemýšlel; proč mi právě takto odpovídá. Řekni mu to. Mnoho se může mezi tebou a Bohem odehrávat. Nelekni se toho, když tě to slovo nechá chladným, když tě nijak neovlivňuje. Řekni mu to. Pros o světlo, je-li v tobě temnota.

Setkej se s ním slovy Evangelia dnešního dne.

Nyní se autorem této úvahy stává každý z nás, kdo ji čte, kdo se ji modlí. Co zahlédneš, lépe řečeno, koho zahlédneš? Toho, kdo tě neúnavně hledá a miluje, až do krajnosti; toho, který chce zvítězit nad tvým hříchem, který tě od něho dělí. Setrvat u něho a prosit, aby tebe poslal.

Další už by bylo jen to, co se může odehrát mezi mnou a Ježíšem. Pro něho je důležité, co se děje mezi tebou, modlícím se a jím. Proto o tom nepiši a předávám iniciativu Ježíši a tobě.

Vladimír Janouch

Bože, tys poslal na svět svého jednorozeného Syna, aby nás vysvobodil z otroctví hříchu; ukaž svou otcovskou lásku všem, kdo toužebně očekávají tvou pomoc, a doved' nás k plné účasti na svobodě dětí Božích. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

2. neděle adventní, cyklus A

Mt 3,1-12

V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: „Obratťe se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Jan byl totiž ten, o němž řekl prorok Izaiáš: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!“ Jan měl na sobě oděv z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás, živil se kobyilkami a medem divokých včel. Tehdy vycházel k němu Jeruzalém, celé Judsko a celý kraj kolem Jordánu, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy. Když však viděl, že k jeho křtu přichází mnoho farizeů a saduceů, řekl jim: „Zmijí plemeno, kdo vám ukázal, jak uniknout trestu, který už hrozí? Přinášejte tedy ovoce hodné obrácení. Nemyslete si, že můžete říkat: »Naším otcem je Abrahám!«, neboť vám říkám: Bůh může oživit tyhle kameny a Abrahámovi z nich udělat děti. Sekera je už přiložena ke kořenu stromů; každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Já vás sice křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který má přijít po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu a pročistí (obilí) na svém mlatě. Pšenici uloží na sýpce, plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“

Adventní doba přináší každoročně téma očekávání, a tím symbolizuje důležitý rozměr lidského života. Vždyť, co by to bylo za život, kdyby už člověk nic nečekal? Křesťanský život je v jistém ohledu vystižen podobenstvím o deseti družičkách. Čekáme na toho, který nás uvede do plného světla. Jan Křtitel jako jedna z hlavních postav adventního lekcionáře ohlašuje příchod Toho, který nás bude křtít ne vodou ke smrti, ale ohněm k lásce. Sám u Jordánu ponořuje člověka do jeho ubohé reality. Nedělá to proto, aby hřímal, a pak lidi potýral a vystrašil a už vůbec to nedělá, aby nad příchozím zlomil hůl. Dělá vše proto, aby se člověk mohl otevřít pravdě Boží. Křest má totiž dva rozměry. Ponoření symbolizuje smrt. Hřích přece vede ke smrti. Člověk se ale nemá utopit ve zlu, naopak je volán k novému životu. To představuje druhý rozměr Janova křtu. Ne náhodou se to děje na poušti, ta je sice místem nevěry a reptání Izraele, ale je také místem očišťování a především setkání s Hospodinem. „*Proto ji přemluvím, zavedu na poušť a budu mluvit k jejímu srdci*“ (Oz 2,16). Jan vyzývá k obrácení. Ano, je třeba se obrátit správným směrem a scéna postupně ukazuje, že nejtěžší je obrácení „náboženské“. Změnit způsob myšlení o Bohu a vztahu k němu, odvrátit se od svých stereotypů, falešných představ o Něm a obrátit se k Němu tak, jak On sám se zjevuje, není vůbec snadné. Znamená to postavit do středu živého Boha a ne své já, jak to nejprve udělal mladší syn v Lukášově podobenství. Ani nesmí být v centru vlastní nepovedené obrazy Otce, jak to měl starší syn ve zmíněném příběhu. Lidé vychází za Janem,

je to obraz exodu, člověk musí vyjít ze sebe a ze svých představ o Bohu, ze svých „posvátných míst“, ze své „duchovní vlasti“, aby konečně potkal živého Boha v Ježíši Kristu. Dávali se křtít, poznávali a vyznávali své hříchy. Zakusili, že ty je vedou do smrti, a tak se otevřeli novému životu. „Zmijí plemeno“ jsou však synové hada, vědomě žijí ve lži. Nestačí totiž vnější gesta, byť posvátná, pokud se neobrátilo srdce, pokud člověk není opravdový. Vnější skutky i příslušnost, dokonce i svátostná praxe nestačí, pokud jsme nezakusili, jak hřích dusí, a nezatoužili po obnově Božím Duchem. Advent je přípravnou dobou na Vánoce a ty skončí svátkem Křtu Páně. Budeme tam číst o otevřeném nebi a milovaném Synu. Prosíme, abychom už v tomto čase skrze opravdovost a poznání svých hříchů zažili skutečný křest Duchem, ponoření do Boží lásky. Duch Svatý je přece oheň lásky, který vše očišťuje, osvěcuje a oživuje. Toho dává milovaný Syn, který přichází jako bezmocné dítě. Jenom, když s Ním projdeme vodou prvotního chaosu, potopy a smrti hříchu, můžeme přijmout oheň Ducha a nový život Božích dětí.

Jiří Heblt

Všemohoucí a milosrdný Bože, spěcháme vstříc tvému Synu a prosíme tě: nedopusť, aby nám stály v cestě pozemské zájmy, ale ať nebeská moudrost zúrodní naše nitro, abychom došli k věčnému životu s Kristem. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

8. prosince

Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu

Lk 1, 26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Dnešní adventní den, o slavnosti Neposkvrněného početí Panny Marie, která vyzdvihuje zvláštní Boží milost a výsadu, které se dostalo Panně Marii – od počátku svého života byla uchráněna poskvrny dědičného hříchu, nasloucháme evangelnímu úryvku o Zvěstování.

Bůh Pannu Marii zahrnul mnoha dary a milostmi pro její povolání a poslání být Matkou Božího Syna (anděl ji nazývá „milostiplnou!“, tou, „s kterou je Pán!“). Ona svým „ano“ umožnila Vtělení. Skrze ni mohl do tohoto světa vstoupit jeho Spasitel, Zachránce. Svým „ano“ se stala spolupracovnicí na Božím díle spásy.

Ke spolupráci na stejném díle spásy a záchrany, tady a v tomto čase, jsme pozváni a povoláni i my. Naše poslání je jistě jiné, než bylo Panny Marie. Určitě není tak veliké, jako bylo to její, ale stejně jedinečné, neopakovatelné, nezastupitelné a důležité na našem životním místě. I my jsme k němu dostali od Boha potřebné dary a milosti (nebo je má pro nás připravené a chce nám je dát, jen je třeba prosit).

Papež František nám v uplynulém církevním roce připomínal naše misijní poslání, abychom rozdávali z toho, co jsme sami dostali nebo přijali. Jako Boží děti (známe nebeského Otce, víme z Písma jaký je, známe jeho srdce...), jako učedníci a učednice našeho Pána, který nám tolik svěřil (svěřil nám především ty, kteří jsou JEHO; naučil nás modlit se; svěřil nám své slovo, které má moc; známe tajemství Božího království; známe jeho lásku až do krajnosti skrze svátosti...) máme co a z čeho rozdávat.

Ve chvíli ticha dnešního dne si znovu uvědomme, k čemu si nás Pán v životě povolal. Zopakujme před Bohem své „ano“ tomuto povolání, skrze které chce Bůh přijít víc do tohoto světa a srdcí druhých lidí. Nebojme se to udělat i přesto, že s naším povoláním je spojeno něco těžkého. Ono to patřilo i k Mariinu povolání. Už při zvěstování si můžeme všimnout Mariina jejího „chvění“ („ulekla se“, „jak se to stane?“). S jistotou ale řekne: Jsem služebnice Pána! Protože platí, že když Bůh kohokoliv k čemukoliv povolá, tak mu zároveň s tím dá potřebné milosti a dary. Je vždycky s ním. Jen člověk musí být s Bohem. Nesmí si myslet, že to zvládne bez něho.

A proto, že Panna Maria po setkání s andělem a svým „ano“ Bohu šla posloužit své příbuzné Alžbětě v požehnaném stavu, tak i my dnes rozdáveme (se štědrostí!) ze svěřených Božích darů těm, kteří jsou kolem nás. Jen tak bude naše srdce schopné vyzpívat Bohu dík a chválu za to, co učinil, tj. mít radost z Božích darů a díla, tak jako srdce Mariino.

Pavel Kalita

Bože, tys uchránil Pannu Marii od dědičné viny, aby byla důstojným příbytkem tvého Syna, a pro jeho budoucí zásluhy jsi ji už od počátku zahrnul svou milostí; na její přímmluvu pomáhej i nám, ať čistí dojdeme k tobě. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Úterý po 2. neděli adventní

Mt 18, 12-14

Ježíš řekl svým učedníkům: „Co myslíte? Když má někdo sto ovcí a jedna z nich se zatoulá, nenechá těch devětadevadesát na horách a nepůjde hledat tu zatoulanou? A když se mu podaří ji nalézt, amen, pravím vám: má z ní větší radost než z těch devětadevadesáti, které se nezatoulaly. Stejně tak nechce váš nebeský Otec, aby zahynul jediný z těchto nepatrných.“

V řeči bible zhřešit znamená zabloudit. Jak? Když jdu za Bohem, do jeho království, do věčného života, tak jdu dobře. Nezabloudil jsem, jdu dobře, nemám hřích. Když jdu za okamžitým prospěchem, obvykle na úkor jiného, – Bůh vše, co děláme nebo neděláme druhému, vztahuje na sebe – jdu od Boha, zabloudil jsem, zhřešil jsem. Proto proroci až po Ježíše, vyzývají k návratu na cestu k Bohu, k věčné, šťastné budoucnosti.

Některé překlady ještě předsunují verš 11: „Syn člověka přišel totiž, aby spasil, co zahynulo.“

(Znění dle katolického Colova překladu) Tím se to dostává do souvislosti s Lk 15, kde je ovce, mince a syn ani ne ztracení, ale doslova zahynulí. Odešel-li jsem od Boha Otce, zabil jsem se. Lk 15,32: „Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.“ Bůh oživuje i to, co je mrtvé. Úplně mrtvé, zahynulé, jak můžeme nahlížet v prorocké vizi o suchých kostech a jejich oživení (Ez 37). Když Bůh umí oživit svým Duchem to, co je mrtvé, tím spíš oživí to, co je polomrtvé.

V těchto třech podobenstvích nám Ježíš zjevuje Otce. A tento milující Otec čeká na naše rozhodnutí. Neprosí, nevemlouvá se. Hledá nás, nebo jen bolestně čeká? Proto je tu ještě podobenství o ovci, která může hledajícího bečením upozornit, kde je, a o minci, která spolupracovat nemůže. Bůh hledá zablouděného člověka tak, aby to ani nezpozoroval. Ale hledá. Po celá staletí o tomto Božím hledání svědčí sv. Augustin: „Pozdě jsem Tě miloval, Kráso tak stará a přece tak nová, pozdě jsem Tě miloval! Ty jsi byl uvnitř a já venku“ (Vyznání, Kniha 10, 27).

Josef Kordík

Bože, tys poslal svého Syna, aby přinesl spásu všem končinám země; očisti naše srdce, abychom s radostí očekávali a znovu prožívali slavný den narození našeho Spasitele. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Středa po 2. neděli adventní

Mt 11, 28-30

Ježíš se ujal slova a řekl: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“

Když mluvíme s lidmi, velmi často slyšíme: „Jsem unaven, už nemohu dál.“ Námaha člověka provází jako stín po celý život a obtížení má tisíce rozličných podob. Může se týkat jak materiálních, tak duchovních záležitostí lidského života. Zakoušíme problémy mravní, existenciální, sociální, ekonomické... Ty nám brání radovat se ze svobody, ke které jsme povoláni. Prázdniny, dovolené a víkendy jako by nedokázaly splnit, co od nich očekáváme. Potřebujeme totiž odpočinek, který přináší oživující ztišení.

Do této situace zaznívají Ježíšova slova plná útěchy a povzbuzení: „Pojďte ke mně, všichni, kdo lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ Ježíš se obrací na lidi všech dob a míst. On je pravý

Spasitel, který nás chce občerstvit, posilnit, naplnit nadějí a pozvednout nás. Zve nás, abychom nesli jeho břemeno, podíleli se na jeho díle spásy pro všechny lidi, kráčeli spolu s ním jeho cestou. Ujišťuje nás, že toto jeho jho je lehké a netlačí. Naopak, on sám nás pozvedá a dodává nám novou sílu a vnitřní pokoj.

Ježíš nám nabízí také nový styl života – „*tichý a pokorný srdcem*“. Ten je jedinou cestou k poznání Božího tajemství. Přijmout jej může každý, kdo k němu přichází a je ochoten nastoupit cestu následování. Ježíš nás zve, abychom vstoupili do jeho školy života, ve které můžeme poznat, že jsme Boží děti.

Tento krátký úryvek z evangelia opět dokládá, že víra není pouze intelektuální záležitostí. Nejde v ní jen o přijetí určitých pravd víry a teologických tvrzení, i když jsou to vzácné a cenné věci. Víra je záležitostí celého života, ve kterém působí jako kvas, která proměňuje člověka do podoby Božího dítěte. Víra nás uvádí na cestu věrnosti a lásky, která vede do věčné slávy. Víra znamená přijmout živého Krista jako přítele a průvodce na naší životní cestě. On je s námi v našich náma- hách a těší nás v obtížných chvílích.

V adventu slavíme stále aktuální tajemství Kristova příchodu, které se dotýká jak našeho osobního života, tak dějin celého lidstva. Advent není jenom čas přípravy na Vánoce, svátky prvního Kristova příchodu na tento svět, je i časem přípravy na Jeho druhý příchod na konci času. Ale může se stát taky časem přípravy na Ježíšův příchod do života každého z nás, když se v tomto čase nezaměříme na nic jiného, jenom na Krista, který je tichý a pokorný srdcem.

Ján Kubis

Všemohoucí Bože, ty nám přikazuješ, abychom připravili cestu našemu Spasiteli; posiluj všechny, kdo toužebně očekávají jeho příchod, aby je nepřemohla únava a duchovní malátnost. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Čtvrtek po 2. neděli adventní

Mt 11, 11-15

Ježíš řekl zástupům: „Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on. Od času Jana Křtitele až po tuto chvíli nebeské království trpí násilí a násilníci je uchvacují. Neboť všichni Proroci i Zákon prorokovali až do Jana. A chcete-li to přijmout: on je Eliáš, který má přijít. Kdo má uši, slyš!“

Jan Křtitel: od chudoby k naději

Vedle Ježíšovy matky Panny Marie je naším hlavním průvodcem adventním očekáváním Jan Křtitel. Je to vpravdě adventní muž. Jeho posláním bylo doslova ukázat na toho, „který přichází“, což byl jeden ze známých titulů očekávaného Mesiáše. Vlastně ještě z vězení se skrze své učedníky dotazuje Ježíše: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ (Mt 11,3). Všechna čtyři evangelia vyhrazují Janovi před příchodem Ježíše významný prostor, jako by se bez Křtitelovy služby nebylo možno k Ježíši vůbec dostat.

A je tomu tak. Janova duchovní cesta je povinnou školou pro každého, kdo se touží setkat s Ježíšovou milosrdnou láskou. Ta je Boží dar, který si nelze zasloužit. Ale bez základní předchozí přípravy bychom asi tímto darem pohrdli, protože bychom ho nedokázali ocenit, přijmout, ba snad ani rozpoznat. Proto je Jan chválen jako největší z těch, „kdo se narodili z ženy.“ Pravá velikost každého člověka je tedy v tom, že doroste do okamžiku, v němž si přizná, že je chudý. Jen ve své chudobě přijme rád Boží obdarování.

Boží království – to je ten dar – nelze uchvátit. Je třeba ho přijmout v chudobě. V chudobě srdce a ducha, v prostotě smýšlení, v přijetí takové cesty svatosti, která nevyniká ničím jiným než prostou důvěrou v Boží vedení. Takové svaté nám staví Církev před oči v naší době. Jan Pavel II. jmenoval v roce 1997 malou Terezku z Lisieux učitelkou Církve právě proto, aby ukazovala „malou cestu“ bezmezná důvěry, která vede přímo k Božímu srdci. O Františkovi z Assisi se vypráví, že za ním v době, kdy už byl mezi lidmi dost známý, přiběhl jakýsi mladík a naléhal na něj: „Ty, pověz mi, čím to je? Čím to je, že všichni lidé jdou za tebou?“ Čím to bylo, že za Janem přicházelo k Jordánu tolik lidí? A to nejen z malých vesniček v okolí Jordánu, ale dokonce i z Jeruzaléma, kde by se zdálo, že zbožní židé mají zajištěn veškerý náboženský, kulturní a společenský komfort. Dával lidem naději. Naděje je dítě chudoby. Kdo přijme chudobu evangelia, bude i dnes ve tmě zahlcené bezradností v záplavě věcí, informací, bezvýhodných starostí a bojů o smysl života dávat naději. Odvažme se být opět chudí a sviťme naději.

Jaroslav Brož

Prosíme tě, Bože, probud' v nás upřímnou touhu po opravdovém pokání, abychom ti mohli sloužit s čistým srdcem, a tak připravovat cestu tvému jednorozenému Synu. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Pátek po 2. neděli adventní

Mt 11, 16-19

Ježíš řekl zástupům: „Ke komu přirovnám toto pokolení? Je jako děti, které sedí na tržišti a volají na své druhy: »Hráli jsme vám, a vy jste netancovali, naříkali jsme, a vy jste neplakali.« Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkají: »Je blázen.« Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkají: »Je to žrout a pijan, přítel celníků a hříšníků.« Ale přece moudrost se ospravedlní svými skutky.“

Hle, žráč a pijan...přítel publikánů a hříšníků!

Tak takový je náš Pán, Ježíš, Boží syn! Ale Bohu díky za to! Bylo-li by tomu jinak, potom je cesta do života v Bohu a do Nového věku nepřístupná víceméně pro všechny lidi. Nebo snad bratře, sestro, smýšlíš jinak? Provokativní tvrzení a burcující otázka.

Téměř čtvrt století stojím jako kněz v pastýřské službě Božímu lidu. Mám proto určité právo mluvit o Církvi, Božím lidu, sloupu a opoře pravdy z pozice muže, který v Církvi mnohé viděl, zakusil a snad i pochopil. Ježíšova zvěst

o Božím sklonění k člověku v Kristu je stále přítomná v čase, lidé jsou s ní konfrontováni, naslouchají příběhům evangelia... a stále projevují snahu postavu tohoto muže uzpůsobit podle svého do podoby, kterou by měl mít. Tedy podle jejich představ. Podle našich představ. Nemůžeme se z téhle, často podvědomé, snahy vyloučit nikdo. Činiti Boha k obrazu svému je v posledku jenom pošetilá snaha... vždy korunovaná neúspěchem. Žráč a pijan je Boží „projekt“ jak zpřístupnit spásu opravdu všem. Včetně vyloučených, na okraji stojících, opovrhovaných. Jsme Boží lid vybavený vcelku jasným zadání shůry: „Jděte, učte, křtěte“. Tuto navýsost důležitou úlohu z nás nikdo nesejme. Ježíš je Cesta. Nelze nalézt lepší. Proč tedy stále podléhat iluzím, že dokážeme víc než on když kupř. vytvoříme dokonalý systém obracení pohanů, či univerzální brožuru o metodice zvěstování evangelia... Jeho cesta je přece v osobním setkání s živým člověkem, svědčícím o Jeho moci a síle Ducha, který je rozlit, aby oživoval. Je to stejný pohyb – shůry dolů. Pohyb, který činí Bůh v okamžiku stvoření, vykoupení... pohyb dolů do pokory z vysokosti lidské pýchy a soběstřednosti.

Jakub Jan Sarkander Med, OPraem

Vyslyš, Bože, naše prosby a dej nám sílu, abychom s neúnavnou bdělostí očekávali slavný příchod tvého jednorozeného Syna a spěchali mu vstříc s vírou a láskou. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

Sobota po 2. neděli adventní

Mt 17, 10-13

Když sestupovali z hory, zeptali se učedníci Ježíše: „Pročpak učitelé Zákona říkají, že napřed musí přijít Eliáš?“ Odpověděl: „Eliáš jistě přijde a obnoví všechno. Ale říkám vám: Eliáš už přišel, ale nepoznali ho a udělali s ním, co chtěli. Tak i Syn člověka bude od nich trpět.“ Tehdy učedníci pochopili, že jim mluvil o Janu Křtiteli.

Před několika lety jsme s dětmi, na hodinách náboženství, četli knížku „Děti píší Bohu“. Jsou v ní podnětné a velmi zajímavé myšlenky. Jedna z nich mne dodnes burcuje k častému přemýšlení. Nyní, kdy prožívám 25-té výročí kněžského svěcení, je zvláště aktuální. Dítě se ptá: „Milý Bože, s naším panem farářem jste přátele nebo je to jen profesionální vztah?“ Tato dětská a upřímná slova krásně dokreslují a rozjasňují myšlenku dnešních čtení. Bez přátelství s Bohem po vzoru proroka Eliáše náš křesťanský život není opravdově naplněn. Bez pravého vztahu k Bohu, otevřenosti srdce a úmyslu nejsme schopni pochopit znamení,

která nám dává Bůh. Jak vypadá můj čas trávený s Přítelem? Uzavření v sobeckosti a pýše nás činí neschopnými vnímat Zjevení, neschopnými vidět znamení času. Sice jsme možná důležití a velicí ve vlastních očích, ale to je tak vše... Teoreticky můžeme vědět, že Eliáš přijde, ale už si ani nevšimnout času, kdy opravdu přišel. Učedníci pochopili, a my? Není to výzva patřící pouze kněžím, ale ke všem pokřtěným. Přece na základě svátosti křtu máme podíl na kněžské, prorocké a královské funkci Ježíše Krista. Dar víry, který jsme obdrželi, máme s láskou a vděčností předávat dál. Známe latinské rčení „verba docent, exempla trahunt“, což v překladu znamená „slova poučují, příklady táhnou“. Tato moudrost provázela křesťany prvních věků. Svědectví jejich života bylo evangeliem pro všechny, kteří je viděli. „Podívejte se, jak se milují“ (Tertulián). Kolik radosti je v jejich srdcích. Jak úžasně si pomáhají. Jejich služba a práce je zárukou kvality. Není to hodné následování? Bůh nás stvořil, abychom byli šťastní, a stále nám pomáhá na této cestě. On už všechno obnovil svědectvím života, smrti a zmrtvýchvstáním. Nebe je otevřené a milosrdný Bůh čeká s otevřenou náručí. Teď je řada na nás, abychom tuto radostnou zprávu dokázali přijmout a předávat dál. „Posiluj nás dary Ducha Svatého, abychom byli odvážnými a horlivými svědky evangelia tak, aby poslání svěřené církvi, mohlo nalézt nové a účinné nástroje, které světu přinášejí život a světlo.“

Boguslaw Piotr Partyka

Všemohoucí Bože, kéž v našich srdcích vzejde světlo tvé slávy, a až příchod tvého jednorozenného Syna zapudí všechny temnoty noci, ať se ukáže, že jsme synové světla. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

3. neděle adventní, cyklus A

Mt 11, 2-11

Jan (Křtitel) slyšel ve vězení o Kristových činech. Poslal tedy k němu své učedníky s dotazem: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Ježíš jim odpověděl: „Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, kdo se nade mnou nepohorší.“ Když odcházeli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Co jste vyšli na poušť vidět? Snad rákos zmítaný větrem? Nebo co jste vyšli vidět? Člověka oblečeného do jemných šatů? Ti, kdo nosí jemné šaty, jsou (přece) v královských palácích. Co jste tedy vyšli vidět? Proroka? Ano, říkám vám, víc než proroka. To je ten, o němž je psáno: »Já posílám svého posla před tvou tváří, aby připravil cestu před tebou.« Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on.“

Nabízím pár poznámek k textu evangelia, třeba se Vám budou hodit k vlastní práci se Slovem Božím.

Ježíšovu ocenění Jana Baptisty, syna Zachariášova, předcházeno potvrzení jeho prorocké služby a výzvy „obratte se“, tím, že se Ježíš od Jana nechal ponořit do Jordánu.

Jan i ve vězení mluvil o příchodu Mesiáše, který přináší Milostivé léto Páně (darování, vylití milosrdenství Božího, na které i lidé odpovídají vrácením majetků původním majitelům, odpouštěním dluhů, propouštěním otroků...).

Vězni žijí nadějí na amnestii, na milost, Janova slova vítali. Jenže každou chvíli přicházel do vězení kat... Vězni na Jana naléhali: „Kde je ten tvůj Mesiáš, přijde nás osvobodit? Přežiju...?“

Jan poslal své učedníky (kteří ho ve vězení navštěvovali) k Ježíši s dotazem, zda je Mesiáš. Měl „krizi víry“, nebo je poslal, aby se o Ježíšově mesiášství mohli sami přesvědčit?

Jan přece o Ježíšových činech slyšel a ty potvrzovaly pravost zjevení, kterého se mu dostalo dříve, když mu bylo zjeveno: „Na koho uvidíš sestupovat Ducha, to je Mesiáš“.

Ježíšova slova o Janu Baptistovi potvrzují Janovu pevnost a stálost (není jako „rákos zmítaný větrem“) – už dříve se o Ježíšově mesiášství přesvědčil.

O Janovu porozumění Bohu i Mesiáši svědčí i jeho prostý způsob života. Bůh nepotřebuje naše ovace a napodobování světského lesku, má jiný vkus.

Janovo poslání trvá. Připravuje nám cestu k setkávání se s Ježíšem.

Jan nemluví o *pokání* (jak my překládáme), ale o *obrácení*. Ti, kteří se neobrátili, se s Ježíšem minuli (zůstali v sebeuspokojování svou zbožností, hojnými modlitbami, pústy, vršením zásluh a Ježíše prokleli).

Škoda, že nerozlišujeme Janovo ponoření do Jordánu od Mesiášova ponoření do ohně a do Ducha – šidíme se tím. Jan nebyl Křtitel, nekřtil, jen ponořoval do vody. Být pokřtěn, znamená vydat se Ježíšovou cestou, být jeho učedníkem, následovat Ježíše, napodobovat jeho způsob života, nořit se do Ježíšovy podoby, stávat se kristovcem.

Bez Janova stálého „obracení se ke Kristu“ se ovšem stále vracíme k farizeismu a saduceismu (dnes tomu František říká klerikalismus), který ubližuje, pronásleduje proroky a ničí život.

Janovo svědectví má svou hodnotu, ale Jan nepřišel jen ukázat na Mesiáše: „To je on!“

(Ježíš není závislý na svědectví člověka. Bohu nedůvěřujeme jen pro tvrzení lidské autority, ale sami si máme ověřit jeho pravdivost. Srov. Jan 5, 31)

Jan nám ukazuje cestu: „Jdi tudy a potkáš Mesiáše. Řeknu ti, jak ho poznáš – já jsem vás ponořoval jen do vody – on vás bude ponořovat do ohně a do Ducha.“

Janovu výzvu k *obracení* jsme přijali jako svůj celoživotní a trvalý proces, stále se obracíme k Bohu a porovnáváme si své jednání, svůj způsob řeči a své myšlení s Ježíšovým jednáním, mluvením a myšlením. Jen tak můžeme Ježíše následovat.

Jan je největší ze synů lidských – v ústraní znovu promyslel Písmo a dostal se na takovou úroveň, že mu mohlo být zjeveno, kdo je Mesiášem. Jan by se velice rád stal Ježíšovým učedníkem, ale Ježíš ho poprosil, aby dále připravoval lidi na setkání s Mesiášem a slíbil mu: „Já ti to později vynahradím.“ Až po smrti se Jan stal Ježíšovým učedníkem (proto Ježíš říká, že nejmenší z nebešťanů je větší než Jan tady na zemi).

Jan nadšeně přijal Ježíšovo učení a osvojil si jeho způsoby a jednání.

– To je důležitá informace pro nás. Krásu nebeského království nevytváří jen nebeská „krása, hudba a kuchyně“, ale především vztahy s nebešťany a s Bohem.

Ježíš nám přislíbil, že nám pomůže k umění mít rádi druhé mnohem víc, než nakolik tady na zemi toužíme a nakolik se nám to daří. To je nejzajímavější, největší a nejkrásnější životní program, který nekončí smrtí. Smíme směřovat k lepšímu a nejlepšímu.

Svým dětem můžeme tedy říkat, proč se smrti nebojíme a na co se těšíme. Boží plány nejsou utopií – Ježíš říká, že Boží království začíná už tady na zemi. Když spolu s druhými jednáme podle Ježíšových pravidel, když nám je spolu tak dobře, že si říkáme: „Kdyby to už navždy tak zůstalo,“ je to ochutnávka nebe.

Přestal Jan Ježíšovi věřit, když i pro něj přišel kat?

Došlo mu, že nám vnější svoboda nepřináší automaticky svobodu vnitřní?

Znal mentalitu otrockého myšlení těch, kteří byli sice osvobození, ale svobody si neváží a rouhají se, že v otroctví bylo lépe.

Myslím si, že Jan pochopil, proč Ježíš nejprve neosvobodil Izraelity od římské okupace. (K čemu nám je svoboda, kterou jsme před třiceti roky dostali darem, když si ji nevážíme a nepracujeme na jejím zachování?)

Mám za to, že Jan neměl Ježíšovi za zlé, že jej – svého drahého přítele – nezachránil od vraždy. Nevyžadoval pro sebe nijaká privilegia.

Jan je větší osobností než apoštolové, ti si v Ježíšově království přeci jen pro sebe přáli přední

postavení. Proto si Ježíš Jana, syna Zachariáše a Alžběty, tolik cení.

Václav Vacek

Všemohoucí Bože, očekáváme s vírou slavnost narození tvého Syna a prosíme tě: dej nám svou milost, abychom se mohli radovat z naší spásy a vděčně tě chválit. Skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

Pondělí po 3. neděli adventní

Mt 21, 23-27

Když přišel Ježíš do chrámu a učil, přistoupili k němu velekněží a starší lidu s otázkou: „Jakou mocí děláš tyto věci? Kdo ti k tomu dal plnou moc?“ Ježíš jim odpověděl: „Také já se vás zeptám na jednu věc. Když mi na ni odpovíte, i já vám řeknu, jakou mocí dělám tyto věci. Odkud byl Janův křest? Z nebe, anebo od lidí?“ Ale oni mezi sebou uvažovali: „Řekneme-li »z nebe«, namítne nám: »Proč jste mu tedy neuvěřili?“ Řekneme-li však »od lidí«, musíme se bát lidu, protože všichni pokládají Jana za proroka.“ Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme.“ A on jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou mocí tyto věci dělám.“

Být světlem, umět se nadechnout, začít znovu a znovu od začátku, čerpat naději, ožít, toto všechno můžeme v době, kterou prožíváme, v době adventní.

Boží slovo dnešního dne nás zve do chrámu, stejně jako přichází Ježíš do chrámu, kde se cítí dobře. Předchozí den tam vešel, aby ho vyčistil,

ale přivádí všechny tyto skupiny do úzkých nad jejich konáním. A představení se ho teď dotazují právě na tento skutek. Nyní uprostřed chrámu je Slovo – Ježíš. A dokonce Ježíš, který nestudoval světové školy, on obyčejný tesař, interpretuje zákon bez toho, aby u nich studoval. V chrámu se modlí, jeho duše jásá a vyučování bere jako samozřejmost, protože chce plnit Boží vůli.

Od velekněží a starších lidu dostává otázky: „Jakou mocí děláš tyto věci? Kdo ti k tomu dal moc?“ Vyznívá to jako provokace, co tu chceš, co nás poučuješ, nejsi u nás vítán. Ke škodě velekněží, jejich otázka měla v sobě velkou předpojatost. Jejich předsudky bránily Božímu duchu v odkrývání pravdy. Ale! Ježíš rozlišuje, umí rozlišovat. Ví, co je Boží a co jsou jenom lidská slova. Ježíš svou protiotázkou chce v mysli tázajících zbourat jejich předsudky. A dokonce zve protiotázkou farizeje a starší lidu, aby začali uvažovat: „Odkud byl Janův křest? Z nebe nebo od lidí?“ V této chvíli mohl Ježíš kastovat lidi na své a na ty druhé. Ale on chtěl plnit vůli Nebeského Otce a ten toužil, aby žádné z jeho dětí nezahynulo, ale mělo život věčný. Ano, odpověď může dostat jen ten, kdo chce porozumět, jinak je zbytečná a vlastně špatná, i když je nepochopená. Abychom poznali Ježíše, potřebujeme nejdřív znát Jana Křtitele. Jan, který je prorok, který hlásá obrácení, změnu smýšlení, změnu srdce, které ukazuje na Vykupitele.

Přemýšlení velekněží a starších lidu je samá spekulace, oni chtějí vést monolog. Hledají, jak uniknout z toho, co by je mohlo přivést k Pravdě. „Řekneme-li z nebe, namítne nám: Proč jste mu tedy neuvěřili? Řekneme-li však od lidí, musíme se bát lidu.“ Nehledali pravdu na Ježíšovu otázku, nechali se ovlivnit lidmi, protože se lidu

báli. Nechtěli ztratit přízeň lidu. Výsledek byl alibismus. Boží pravda se nehledá skrze vypočítavost nebo spekulaci. A na závěr Ježíšovi odpovídají „nevíme“. Jeho odpověď: „Ani já vám nepovím, jakou mocí tyto věci dělám.“ Ježíš má rád přímý, upřímný přístup k Boží pravdě a Božím skutkům.

Každý z nás je pozván k upřímnosti a pravdivosti. Ony se stávají stavebním materiálem pro budování důvěry v jeho svědectví. Ježíšovo vzdání se odpovědi to potvrzuje. Jestli chceme následovat Ježíše, který je „Cesta, Pravda a Život“, tak se rozhodujeme ne podle toho, co řeknou lidé, ale co nám řekne Bůh. Neudělejme podobnou chybu, jako udělali velekněží a starší lidu a přijměme pozvání připravit cestu Páně.

Pavol Sandánus

Prosíme tě, Bože, slyš naše volání a dej, ať příchod tvého Syna mezi nás osvítí temnoty našeho srdce. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

17. prosince

Mt 1, 1-17

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratří. Juda byl otec Fáresa a Záry – jejich (matka) byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův – jeho (matka) byla Rachab. Boaz byl otec Obédův – jeho (matka) byla Rút. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův – jeho (matka) byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův a jeho bratří za babylónského vyhnanství. Po babylónském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův, Zorobábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eliakim Azórův, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud Eleazarův, Eleazar Matanův, Matan Jakubův, Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný

Kristus. Dohromady je to tedy od Abraháma po Davida čtrnáct členů rodokmenu, od Davida až po babylónské vyhnanství čtrnáct a od babylónského vyhnanství až ke Kristu čtrnáct.

Rodo-kmeny

Rodokmeny jsou moderní přitažlivé téma. Odkud pocházím a kde se ve mně bere všechno to, co v sobě nosím. Jaké jsou mé kořeny. Nedávno existovala zřetelná poptávka po bohoslužbách za uzdravení rodových kořenů. Na jedné straně je užitečné vědět o svých předcích, na druhé nepřecenit minulost na úkor přítomnosti. Aby tu něco neodvádělo pozornost od podstatnějšího. Důležitější než vědět, kdo byl můj předek, bude jistě zjistit, kdo jsem vlastně já sám. A co mohu udělat teď a tady. Třeba v souladu a třeba proti svým rodovým předpokladům. V rodokmenu Ježíše Krista uvedeném evangelistou Matoušem vnímáme nejen významná jména praotců a velkých mužů víry. Ale také Davidovo jméno. Velký král a vyvolený panovník. To on přiměl Batšebu, ženu Chetity Uriáše, aby mu byla po vůli. A jejího manžela pak přivedl do hrobu. Dítě z toho vzešlé zahynulo. Čteme o (nevěstce!) Rachab, která pomohla zvědům izraelských šiků. Tamar, která se lstí otěhotněla se svým tchánem, který ji považoval za prostitutku, a proto ji málem ukamenovali. A nakonec o Neposkvrněné, ze které se narodil Mesiáš! Když předtím našla milost u Boha. Nevyvolil

si ji proto, že byla tak dobrá. Ale byla taková právě proto, že jí dal svou milost a vybral ji. A vybral si i tebe! Vyšli jsme z různých podmínek (a kmenů). V naší rodové historii byli jistě i slabí a slabší lidé. Ježíš na sebe přijal i tuto realitu. Jakkoli se rodokmen kohokoli z nás kroutil slabostmi a selháními jednotlivců – zase se narovnává tam, kde se přimykáme k Ježíši. V něm totiž může ta rodová linie najít smysl včetně temných období našich dějin. Mnoho zmůžeš právě ty. Právě teď je čas, abys do svého rodu přivedl Ježíše s jeho milosrdenstvím. Zdá se, že logika hlubinných rodových procesů je prostá a vyjádřená tradiční naukou apoštola Pavla. **Jako pro svoje spojení s Adamem všichni propadli smrti, tak zase pro svoje spojení s Kristem budou povoláni k životu (1 Kor 15,22). Kvůli jednomu...** Jestli se přidáš k Ježíši s celou krásou, horlivostí a vahou své bytosti, můžeš svůj rod a kmen vést do světla Božího. Můžeš posvěcovat všechny kolem sebe. Široké okolí. Rozšířit svoje kruhy lásky. Na Tobě záleží. Více než na těch, kteří tu byli před Tebou. Nejsi určen chybou předků, nejsi bez hodnoty jenom proto, že ti ji někdo nepřiznal. Bůh si tě nepochopitelně zamiloval, a proto můžeš utvářet svět a měnit ho! To Ty teď určuješ příběhy svých nejbližších a můžeš je zaměřit ke Kristu. On už dá jejich příběhu smysl ať je jakkoli spletitý a třeba temný. Nechej se prostoupit ústřední zvěstí Písma: tak Tě miloval, že dal svého jediného Syna. Nedá si to rozmluvit. Taková láska proměňuje zlo v dobro a ty se k ní můžeš připojit! Problémem není tak v selhání jako obnovení spojení. Znovunastavení sdílení s Bohem v procesu života. To je určující pro tvou přítomnost, minulost i budoucnost.

A tohle spojení může scelit všechny střípky
tvoje osobnosti, které jsi v životě poztrácel. *Ne-
boj se Maria, neboť jsi našla milost u Boha.
Počneš a porodíš syna. A dáš mu jméno – Ježíš!*

Pavel Sandtner

Bože, ty jsi náš stvořitel a vykupitel, tvé věčné Slovo
se stalo v lůně Panny Marie člověkem, tvůj Syn se
stal jedním z nás a má účast na našem lidském ži-
votě; dej, ať my máme účast na jeho božství. Neboť
on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

18. prosince

Mt 1, 18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než začali spolu žít, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všecko se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: »Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,« to znamená »Bůh s námi«. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Spojení člověka s Bohem

Text, který jsme právě přečetli, je plný záhad, tajemství a mimořádných snů, se kterými se normálně v životě s Bohem nesetkáme. Tehdy se naplnil čas a šlo o život, šlo o situaci, kterou

Bůh „nesměl propásnout“. Však víme, jak si vedl izraelský národ, jak jej vychovával a po mnoha staletích si lidstvo v mladičké Marii dovedl až sem, do této situace. Bůh tu situaci nechtěl nechat náhodě. Šlo totiž o život, o věčný život. Lidstvo bylo dlouho připravováno na vtělení, na ono spojení člověka s Bohem, které lidská společnost očekávala a po něm všelijakým způsobem toužila. Tento okamžik bylo potřeba dobře ošetřit a proto ty mimořádné situace a mimořádné vedení k určitému jednání s respektem svobody rozhodování, proto ten jasný vzkaz Josefovi za tak mimořádných okolností.

Dnes není potřeba, aby nám Bůh něco vzkazoval ve snu, protože vše už bylo vysloveno v Ježíši Kristu a pokud ještě je potřeba něco vyslovit, tak Ježíš dál mluví v Písmu čteném uprostřed dnešní církve, hovoří ve svátostech, ve společenství lidí, kteří žijí ve vzájemné lásce, a rozpoznávají přítomného Krista v druhých.

Mohli bychom snad i rozpoznat, že Ježíš těmito způsoby hovoří jasněji než tenkrát ve snu Josefovi. Událost vtělení vlastně pokračuje ještě snad geniálnějším způsobem... spojení člověka s Bohem se vlastně děje stále a trvale – a Ježíš je toho zárukou.

P. Tomáš Špidlík vyprávěl, jak se v Římě setkal s budhistickou mniškou a jak hovořili o modlitbě. Shodli se na tom, že v modlitbě jde o spojení s Bohem. P. Špidlík se ženy zeptal: „A už někdo v meditaci dosáhl spojení s Bohem?“ Ona odpověděla: „Ještě se to nikomu nepodařilo, ale všichni po tom touží.“ P. Špidlík na to odpovědět: „A vidíte, v Ježíši Kristu se toto spojení uskutečnilo, Bůh se spojil s člověkem.“

Celý Nový Zákon je o tomto spojení a my ve spojení s Bohem žijeme!

Pavel Rousek

Prosíme tě, všemohoucí Bože, zbav nás tíživého otroctví hříchu, abychom žili ve svobodě, kterou nám přinesl tvůj Syn, Ježíš Kristus, jehož narození se připravujeme oslavit. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

19. prosince

Lk 1, 5-25

Za dnů judského krále Heroda žil jeden kněz z Abiášovy kněžské třídy; jmenoval se Zachariáš. Jeho manželka pocházela z Árónova rodu a jmenovala se Alžběta. Oba byli spravedliví před Bohem a žili bezúhonně podle všech příkázání a nařízení Páně. Neměli však děti, protože Alžběta byla neplodná a oba již byli pokročilého věku. Když jednou byla na řadě jeho třída a on vykonával před Bohem kněžskou službu, padl na něj podle kněžského řádu los, aby vešel do chrámu Páně a obětoval kadidlo. Celé množství lidu se modlilo venku v hodinu té oběti. Tu se mu zjevil anděl Páně stojící po pravé straně kadidlového oltáře. Když ho Zachariáš uviděl, lekl se a padla na něj bázeň. Anděl mu však řekl: „Neboj se, Zachariáši, neboť tvá modlitba je vyslyšena; tvoje žena Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan. Budeš mít radost a veselí a mnozí se budou radovat z jeho narození. Bude veliký před Pánem, víno ani jiný opojný nápoj nebude pít, bude plný Ducha svatého už od mateřského lůna a mnoho izraelských synů obrátí k Pánu, jejich Bohu. Půjde před ním v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k dětem, neposlušné k smýšlení spravedlivých a připravil Pánu

ochotný lid.“ Zachariáš řekl andělovi: „Podle čeho to poznám? Vždyť já jsem stařec a (také) moje žena je v pokročilém věku.“ Anděl mu odpovéděl: „Já jsem Gabriel. Stojím před Bohem a byl jsem poslán, abych k tobě mluvil a sdělil ti tuto radostnou zvěst. Teď však zůstaneš bez řeči a nebudeš moci promluvit až do dne, kdy se to stane, protože jsi neuvěřil mým slovům, která se naplní ve svůj čas.“ Lid čekal na Zachariáše a divil se, že se v chrámě zdržuje tak dlouho. Když pak vyšel a nemohl k nim promluvit, poznali, že měl v chrámě vidění. Dával jim znamení a zůstal němý. Když se skončily dny jeho služby, vrátil se domů. Po těch dnech jeho žena Alžběta počala, ale tajila se po pět měsíců. Říkala si: „To mi učinil Pán, když mě milostivě zbavil pohanění před lidmi.“

Připravit cestu Pánu

Šest dní před vánočními svátky nám Církev nabízí dva paralelní příběhy zvěstování: starozákonní Samson, muž, který se v dějinách spásy stane symbolem obrovské, nezkrotné síly, která je ovšem nezaslouženým Božím darem, ale zároveň také muž slabý, křehký a zranitelný, podléhající svodům hříchu stejně jako my všichni. A Jan Křtitel, předchůdce Páně, který vystoupí jako poslední z dlouhé řady těch, kteří připravují cestu přicházejícímu Mesiáši, Božímu Synu. Na rozdíl od Samsona je Jan Křtitel mužem pevným, který zůstane věrný až do své smrti, která není důsledkem slabosti jako v Samsonově případě, ale naopak jeho neochvějně věrnosti pravdě, resp. Pravdě.

Jan Křtitel se narodil přibližně půl roku před Kristem. Skutečný den narození Jana Křtitele, stejně jako Pána Ježíše, je samozřejmě neznámý. *Protože se od letního slunovratu délka dne krátí, zatímco po zimním slunovratu roste, vidí Augustin v obou termínech (Narození Páně a Narození Jana Křtitele) slavností kosmické potvrzení slov Janova evangelia: „On musí růst, já se však menšit“.*

Křtitelovi rodiče byli oba pokročilého věku; matka Alžběta z Áronova rodu; otec, kněz v jeruzalémském chrámě z Abiášovy třídy, se jmenoval Zachariáš. Jednou se mu, právě když byl vylosován, aby vešel do chrámu a přinesl Bohu kadidlovou oběť (*jednalo se patrně o tu odpolední, která se přinášela ve tři hodiny odpoledne*), zjevil po pravé straně kadidlového oltáře (*ten stál v prostoru svatyně, kam směli vstoupit jen kněží; ostatní lidé stáli venku, modlili se a zpozřdálí sledovali kněze, jak vchází a vychází ze svatyně*) archanděl Gabriel. Archanděl, jehož se Zachariáš zprvu lekl, mu zvěstoval proroctví o narození syna.

Protože chlapec už od mateřského lůna bude plný Božího Ducha, bude moci plnit zásadní poslání svého života: *připravovat cestu Pánu*, tj. obracet srdce otců k synům, a obracet mnoho izraelských synů k Pánu, jejich Bohu. Povšimněme si, že budoucí Křtitelův úkol není nutně náboženský: bude usmiřovat znesvářené rodiny, generace a společenské vrstvy, povede lid ke změně smýšlení cestou upřímného pokání, bude mezi lidmi pěstovat spravedlnost a dobrotu – připraví jakési přirozené podhoubí slušnosti, poctivosti a solidnosti, do které potom bude sám Ježíš zasévat semena Otcova království! Jak potřebná je tato práce nejen dnes a nejen v naší společnosti!

Ještě jedna myšlenka stojí za povšimnutí: stran Panny Marie. Ta se právě, mimochodem od téhož archanděla, dozvěděla, že počala a ve svém lůně nosí samotného Boha. Neoddá se samotě a rozjímání, jak bychom možná očekávali, ba právě naopak: *vstane* a s Bohem v lůně jde pomáhat staré příbuzné, která *ted' a tady* pomoc potřebuje. To jsou její exercicie, to je její usebrání před narozením Božího Syna! A to nám otevírá další z mnoha rozměrů Křtiteleova poselství, *který připravoval cestu Pánu*: obětavá, obyčejná, všední služba potřebným *ted' a tady*.

Připravit cestu. Co všechno to znamená a co všechno to obnáší? Ponechme stranou úvahy biblistů o zvycích panovníků té doby, kteří prý před sebou posílali posly, aby jim připravili cestu, snad dokonce fakticky... *Připravit cestu*. A zůstat stát v pozadí, neviděn a nepozorován, ale přesto vykonat práci, bez které by se mnohé neuskutečnilo. Kolik lidí takhle pracuje. V tichu a skrytosti. Kolikrát my takhle pracujeme: naše práce není mnohdy ani vidět, děláme spoustu věcí, které jsou zdánlivě nedůležité, skryté, možná opovrhované. Zvláště naše ženy, matky, hospodyně by mohly vyprávět. Vaření, prádlo, žehlení, úklid... kolik mužů si uvědomuje, když ráno spěchá do zaměstnání a zcela automaticky si ze skříně vybírá z řady pečlivě vyžehlených košil, aby byli dobře oblečeni na důležitý firemní meeting, kolik práce, námahy, času tohle jejich manželku stálo? A děláme to vlastně automaticky, bereme jako samozřejmost, že se vrátíme ze zaměstnání domů a je nakoupeno, uklizeno, upečeno... Uvědomujeme si, že výsledek meetingu, důležité obchodní jednání, dobře složená zkouška na univerzitě je taky dílem oné neviditelné, tiše a s láskou konané práce v zázemí, za

kteřou nás mnohdy ani nenapadne poděkovat, považujeme ji za napřostou samozřejmost a snad si ji ani nepřipouštíme? Ale není to jen práce v domácnosti, kteřou Mons. Escrivá de Balaguer nazývá *opravdovou vědou*, je to naře vzájemná lidská spolupráce, předivo činností a dobra, bez kterého bych třeba já teď nemohl psát tuhle uva-hu. Od pracovníků elektráren přes konstruktéra a výrobce poıtae ař po ty, kteří peou chléb, abych se mohl najíst... a tvořıt. Napadlo Vás někdy poděkovat v duchu a pomodlit se za ty, je-jichř práce není vůbec vidět a bez které bychom se přesto neobeřli? A mohli bychom v tom výčtu činností pokračovat jeřte hodne dlouho... to vřechno není samozřejmost, to je jakýsi nenápadný „křtitelsky“ otisk v nařich řivotech. Nezapomeņme na to! Zvlařte v teřto předvánočních dnech si to často připomınejme. A pokud můžeme, poděkujme! Uvidíme, jak se bude naře společnost pomalu, ale jiste menıt. To bude ten nejlepřı způsob, jak připravit cestu přichazejımu Pánu!

Vladimír Slámečka

Bože, tys nám poslal svého Syna, narozeného z Panny Marie, a jeho příchodem zazarılo světu světlo tvé slávy; pomáhej nám, abychom slavili toto tajemství vedení světlem víry a s opravdovou zbořnostı. Prosíme o to skřze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

20. prosince

Lk 1, 26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Příběh Zvěstování je pro nás příběhem překvapení, příběhem o obdarování, příběhem nového počátku. Zkusme se v této chvíli vžít do pozice Panny Marie. Zkusme se vžít do pozice té, skrze kterou se má začít naplňovat velkolepý Boží plán spásy. Plán, který je, bráno podle lidských měřítek a schopností, v podstatě nerealizovatelný. A přesto Bůh nechce svůj plán realizovat navzdory člověku, ale s člověkem. A vybírá si k tomu mladou dívenku žijící kdesi v bezvýznamné vísce – městečku daleko od jakéhokoli centra světového dění. Nemělo by nás tedy zaskočit to, že tato dívka je překvapená. Napřed samotným andělovým pozdravem a pak ještě zvěstí, kterou jí Gabriel přináší. Má se stát matkou Syna Božího. A nakonec to největší překvapení, které jí anděl sděluje, je způsob, jakým se to má stát: U Boha není nic nemožného. V tomto případě však Bůh zasahuje zcela jedinečným způsobem. Sesílá svého Ducha, tedy Ducha Svatého, aby působil, a to zcela zjevným způsobem, v tomto světě, konkrétně v životě Panny Marie. Není pochyb, že vše, co Bůh činí a co je ohlášeno andělem, působí na jedné straně překvapivě a vzbuzuje úžas a úctu u té, ke které jsou tato slova směřována, ale zároveň do sebe zapadá a vytváří jeden ucelený rámec. Bůh je s Marií, která je zcela proniknuta jeho milostí, aby tak v jejím životě neměl ani to nejmenší místočko hřích. A právě tato Boží přítomnost v jejím životě jí dává příležitost říci Bohu ano, a tak se tato přítomnost stává zřejmou pro všechny, kteří ji chtějí vidět a vnímat.

Bůh je však nejenom tím, který překvapuje, ale také obdarovává. A protože chce dát dar největší, dává sám sebe. Obdarovává Marii jednak svou přítomností, jednak svým Duchem. Boží

přítomnost pomáhá člověku poznávat dobro a odolávat zlu, Duch Svátý potom pomáhá toto dobro realizovat, pomáhá uskutečňovat Boží plány v tomto světě. Není to však pouze Bůh, který obdarovává, i když on je beze sporu vždy na prvním místě. Svůj dar přináší také Maria. A jestliže Bůh dává sebe sama, pak Maria odpovídá neméně velkoryse: Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle Tvého slova. Prostá slova, která však zásadním způsobem mění život jak Marii samotné, tak také všem ostatním lidem a celému světu. Maria se dává zcela do služby Bohu, a tak spolu s ním obdarovává tento svět.

A právě tento Mariin postoj může být inspirací pro náš život. Necháme se Bohem překvapovat? On je nám blíže, než si možná chceme někdy připustit, a život s ním je jedno velké dobrodružství. Není to však nebezpečné dobrodružství, neboť nám dává svého Ducha, abychom mohli spolupracovat na jeho obdivuhodném díle spásy. Umožníme Bohu, aby nás obdaroval? Pokud ano, jsem přesvědčen, že také v našem životě začne nová etapa, totiž ta, ve které se každý z nás stane darem pro druhého.

Prokop Tobek

Bože, tvé věčné Slovo se při andělově zvěstování stalo v lůně neposkvrněné Panny člověkem, a ona ho s pokorou přijala, stala se jeho příbytkem a byla naplněna světlem Ducha svatého; pomáhej nám, abychom i my pokorně přijímali a plnili tvou vůli. Prosíme o to skrze tvého Syna...

(Vstupní modlitba)

21. prosince

Lk 1, 39-45

Maria se vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Položme si otázku, proč se Maria vydala na cestu do judských hor. Kdo jí k tomu přiměl? Nabízí se, že archanděl Gabriel, a to poznámkou, kterou učinil krátce před tím: „Hle, i tvá příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a již je v šestém měsíci, ač se o ní říkalo, že je neplodná“ (Lk 1,36). Chtěla si Maria na Alžbětě ověřit pravdivost andělových slov? Pokud ano, tak by se

podobala Zachariášovi, který se rovněž setkal s archandělem a na příslib narození syna Jana reagoval slovy: „Podle čeho to poznám?“ A jak víme, anděl ho za jeho nevěru potrestal němotou. A nejspíše i hluchotou. Maria, ale nemá není. Naopak, evangelista nám zapsal její vůbec nejdelší řeč, jakou máme v evangeliích zaznamenanou. Maria proto nemohla pochybovat o andělovi, ani o jeho zaslíbení, vždyť řekla: „Ať se mi stane podle tvého slova.“ Proto na otázku, proč šla do judských hor, musíme jednoduše odpovědět, protože prostě chtěla. Můžeme se sice podívat, proč nešla nejdříve za svým snoubencem Josefem nebo za svými rodiči Jáchymem a Annou, kteří měli podobnou zkušenost jako Zachariáš a Alžběta, můžeme se i podívat, proč se do hor pouští, zdá se sama bez doprovodu, což bylo jistě neobvyklé a odvážné; však jeden nepěkný výklad o početí Ježíše, klade právě do této události neštěstí, které se mělo osamělé mladé dívce na cestě stát; ale to nic nemění na faktu, který si ověřoval evangelista Lukáš (Lk 1,3), že se Maria prostě na tuto cestu vydala.

A zde se nám nabízí krásná příležitost si uvědomit, že i když nás Bůh vede a za tím účelem i anděla pošle a své slovo a svou vůli do kamene vytesá a slovy proroků či soukromá zjevení připomíná, či skrze svou církev napomíná, vůbec nám to nebere naši vůli, naši originalitu, nebere nám prostor pro naše nápady. Kdyby Maria zůstala pěkně doma a jen rozjímalá ve svém srdci, jistě by nehřešila a nic neopomenula a evangelista by to jen hezky zapsal, ale ona se na vlastní pěst vydala do města v horách, a nejenom vydala, ale dokonce spěchala. To už je třetí nectnost, kterou bychom mohli Marii vytknout. Nevěru v anděla jsme už ovšem vyloučili, nerozumnost takové

cesty už tolik ne, i když nevíme, zda-li přeci jen Josefovi alespoň nezamávala a jestli třeba nějak zajištěná přeci jen nebyla, ale teď přichází třetí nedokonalost – ukvapenost až zbrkllost. Víme, že spěch není zrovna chválen. Prorok Izajáš dokonce řekne: „Kdo věří, nemusí spěchat“ (Iz 28,16). I když překlad může znít i jinak. Třeba nezakolísat. Proti spěchu mluví i lidové pořekadlo: „Dvakrát měř, jednou řež,“ nebo „Práce kvapná, málo platná,“ či „Spěchej pomalu“. Ve spěchu Panny Marie však musí jít ještě o něco jiného. To není spěch nervózního člověka. To je spěch evangelní radosti. To je spěch lásky. Dle slov Písně písní 1,4: „Táhni mě za sebou! Dáme se v běh,“ nebo Pís 2,10: „Můj milý se ozval, řekl mi: »Vstaň, má přítelkyně, krásko má, a pojď!«“ Maria když vyběhne do hor, nenadává, že je v jednom kole, ale zpívá nádherný chvalo zpěv.

Josef Ratzinger v jedné své úvaze o lenosti, mluvil také o transcendentní lenosti. O nechuti se pouštět do zásadních otázek našeho života, o nechuti opustit svůj malý bezpečný dvoreček a vydat se třeba do jednoho judského města v horách, o nechuti cokoli změnit ve svém životě, i když by to všem prospělo, i našim příbuzným. A času přitom zase není tolik, zvláště na zušlechtění svého života a svého srdce. Jak dlouho musí rolník čekat na svou úrodu? (2 Tim 2,6). Jak dlouho musí čekat Stvořitel, než uslyšíme jeho hlas a nezatvrdíme svá srdce? Žalm 95,7 „Uslyšíte-li dnes jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce...“ Proto dnes je ten pravý čas. „Vždyť nastala již poslední hodina“ (1 Jan 2,18).

Proto spěchat s Pannou Marií k velebení Hospodina, že shlédl na svou nepatrnou služebnici, spěchat k ranním rorátům, spěchat k Betlému třeba neobvykle o půlnoci, spěchat, neboť už

nastala hodina, abychom procitli ze spánku (Řím 13,11), je spěch Ducha Svatého. Je to dílo spásy. Vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili.

„Hle, jsem služebnice Páně; staň se mi podle tvého slova.“... řekla Maria a vydala se na cestu a spěchala.

Zdeněk Skalický

Bože, ty nám dáváš poznat, že tvůj jednorozený Syn přišel na tento svět a stal se jedním z nás; vyslyš naše prosby a dej, ať se naše radost ze spojení s ním dovrší, až přijde ve své slávě. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

4. neděle adventní, cyklus A

Mt 1, 18-24

S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroků: »Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,« to znamená »Bůh s námi«. Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Prošli jsme adventní dobou na její vrchol. Na tomto vrcholu stojí Maria, královna adventu. Dnešním evangeliem vstupujeme do jejího tajemství. Smíme nahlédnout tam, kam obyčejné lidské oko, zaprášené malicherností světa, lidskou

zlobou a ubohostí, nedohlédne. Můžeme se zde něčemu přiučit, abychom to také mohli napodobit, uskutečnit. Z dnešního evangelia můžeme vytušit, co se odehrálo mezi Josefem a Marií. Je to pro nás škola fantastické lásky. Nechejme se poučit velikým mužem Henrim Caffarelem z jeho knihy Šťastné manželství. Je to trochu jiný pohled, než jak jsme byli zvyklí si to představovat.

V kapitole „Zvěstování Josefovi“ říká: „V Marii došlo k hluboké změně. Vychází z ní nové světlo, drží ji ve své moci mesiánská radost. Nosí v sobě toho, který pozvolna bude v jejím těle nabírat tělo Spasitele světa.“

V bytosti tak křehké, jako je Maria, to všechno vyzařuje v jejích pohybech, skutcích, činech, ve způsobu její chůze, ve všech jejích projevech, ve tváři, v úsměvu, na dně jejích jasných očí.

Jakpak by tak milující pohled, jaký byl Josefův, nepostřehl tu proměnu? Všichni ze zkušenosti víme, že láska má oči k rozlišování a k postřehování znamení, která lhostejným zůstávají neviditelná. Maria a Josef si nikdy nic jeden před druhým neskrývali. Josef to postřehl dřív, než se změnilo Mariino fyzické vzezření. Všechno si říci, to je společný zákon těch, kteří se připravují na manželství. Snad Maria promluvila první, protože její srdce bylo přeplněno radostí a ona se chtěla podělit s Josefem. V Josefovi se zvedá zpěv díky, ale i zmatený obdiv pro Marii, pro tu tělesnou schránku, v níž spočívá příští Mesiáš. Současně však proráží bolest, která se postupně stává mučivou. Josef ani na okamžik nezapochyboval, protože dobře zná Marii, její úplnou oddanost Bohu, její cudnost a svatost, její závazek vůči němu samému. Odkud tedy ta bolest vyplývá? – Josef má bystrý smysl pro tajemství –

má před Marií a Božím dílem v Marii posvátný odstup. Klade si jedinou otázku: Co bude s naším manželstvím? Vnucuje se ukrutná alternativa, o které jsme slyšeli v dnešním evangeliu.

1. Buď zůstane s Marií: pak si neoprávněně bude připisovat titul otce, ten titul, který přináleží jediné Bohu.

2. Anebo se vzdá Marie a udělá všechno, aby nebyla vystavena veřejnému pohanění. Takto se vzdá lit manželství s tou, které dal všechno. Znamenalo by to opustit dokonalé stvoření, u něhož láska, život, byla jen radost a světlo, znamenalo by to zanechat záměr společně žít pro Boha.

Toto Josefa mučilo. Maria vedle něj mlčí. Ví, že trpí a proč trpí. Odpověď však pro něj nemá.

Do celé situace vstupuje Bůh, ukazuje se jako veliký. Josef dostává přesnou odpověď na otázku, která ho trápila. „Neboj se k sobě vzít svou manželku Marii...“ Ta, která patří Bohu, je snoubenkou Ducha svatého – je dána Josefovi jako manželka. To je gesto!

Když se Josef probudí, běží k Marii a dříve než jí vysvětlí, Maria pochopí: k tomu postačí vidět tu proměněnou tvář Josefa. Poznala ho jako úžasně jemného a pozorného. Už není ztrápený... nevědoucí kudy kam. Má před sebou jiného Josefa. Tento muž, který je teď u ní, není jen manžel, druh její duše a jejího života, je teď i otcem jejího dítěte. A do srdce Marie vstupuje obdiv a nová něha, jakož i zároveň vděčnost k tomu, který je právě znovu spojil, či spíše jim vyjevil, proč je spojil. Jejich pohledy se pochopily. Jejich ruce se pojí ve stisku, do něhož Josef s celou dřívější láskou vkládá novou autoritu, kterou bere na sebe. A Maria se oddává tomuto novému Josefovi, který je jí dán, tomu silnému muži, jehož potřebuje k tomu, aby byla matkou Mesiáše.

Stojí to za to opravdu se zamyslet nad těmito myšlenkami z knihy H. Caffaryho. Dávají nám nahlédnout do největšího tajemství křesťanství – vtělení Božího Syna – kdy Bůh svěřil do lidských rukou to nejdražší – Ježíše. Pro nás je to vážné zamyšlení nad našimi vztahy, falešnými a pokřivenými city, nad karikaturou naší křesťanské lásky. Moc se musíme učit a moc musíme napravovat, abychom se připodobnili těm, na kterých nám Bůh ukázal ideál lásky.

Miloslav Šiffel

Prosíme tě, Bože, vlej nám do duše svou milost, abychom stále hlouběji prožívali tajemství našeho vykoupení; a dej, ať nás všechny, kteří jsme z andělova zvěstování poznali, že se tvůj Syn stal člověkem, jeho umučení a kříž přivede ke slávě vzkříšení. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

23. prosince

Lk 1, 57-66

Alžbětě se naplnil čas a přišla její hodina: narodil se jí syn. Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal velikou milost, radovali se s ní. Osmého dne přišli obřezat dítě a chtěli mu dát po jeho otci jméno Zachariáš. Jeho matka na to řekla: „Ne, ale bude se jmenovat Jan!“ Namítli jí: „Tak se nikdo z tvého příbuzenstva nejmenuje.“ Posunky naznačovali jeho otci, jaké by mu chtěl dát jméno. On si vyžádal tabulku a napsal: „Jeho jméno je Jan.“ Všichni se tomu podivili. Ihned se mu uvolnila ústa i jazyk a on mluvil a chválil Boha. Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a ptali se: „Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla s ním!“

„Všech jejich sousedů se zmocnila bázeň a po celém judském pohoří se mluvilo o všech těch událostech. Všichni, kdo to uslyšeli, uvažovali o tom v srdci a ptali se: „Co asi z toho dítěte bude? Vždyť ruka Páně byla s ním!“

V tomto evangelijním příběhu se setkáváme s manžely již staršího věku Zachariášem a Alžbětou, s manžely, zkoušené životem a lze také říci zkoušené Bohem. Snad oprávněně si můžeme představit mladého Zachariáše. Pocházel z kněžské rodiny, sám se stal také starozákonním knězem u Jeruzalemského chrámu a tím měl jasně dané společenské postavení. Byl tedy respektovaným a jistě vzdělaným člověkem. Snad byl i pohledný a také zbožný. Našel si zbožné děvče, které se mu líbilo a které měl rád. Snad si můžeme i představit jaké štěstí oba prožívali v době zasnub, v den svatby i v začátcích jejich manželského života. Měli i jisté představy a svém společném životě.

Ale! Postupem času, stále jasněji poznávali trpkou skutečnost, že všechno v jejich životě bude naprosto jinak. Neměli děti, což v tehdejší společnosti bylo zvláště potupné znamení. Jejich štěstí se z jejich života pomalu vytrácelo. Jak jim asi bylo, když jejich přátelé a sousedé mluvili o svých dětech a posléze i vnoučatech. Proto mezi lidi asi moc nechodili. Jistě se mnohokrát ptali i Pána Boha – Proč? Za co jsme trestáni? Kolik vroucích a bolestných modliteb ve vztahu k Bohu asi vyslovili?

Ale – zase ale! Všechno je zase jinak. Andělova slova k Zachariášovi, při jeho kněžské službě v Jeruzalemském chrámu, vnášejí nové světlo do života této rodiny. Oba manželé jsou postavení do situace, ve které se všechno v jejich životě radikálně a zcela nečekaně mění. Zachariáš se dovídá, že on, již starší muž, se má stát tatínkem a jeho, již zestárlá, žena se má stát maminkou. Je možné tomu uvěřit? Není to jen sen, jakási „Fata morgána“?

Nakonec oba manželé poznávají, že Bůh je netrestal, on si je vychovával. Oba Zachariáš i Alžběta museli

dorůst do postoje, kdy začali Bohu naprosto a bezvýhradně důvěřovat. A nebylo to pro ně snadné. Život si představovali jinak. Svě nastalé situaci nerozuměli. Z lidského pohledu, byl jejich život prohrou. Ovšem, jejich syn – Jan Křtitel – měl mít zcela výjimečné poslání v životě celého stvoření. Bylo asi naprosto nezbytné, aby vyrůstal v rodině, ve které byla víra v Boha opravdu živá a prožívaná. I jeho si pak Bůh výjimečně vedl a připravoval na zcela nezapustitelný úkol. Celý jeho život byl živou vírou.

Kéž by život této rodiny byl i pro nás objevem, který vnese novou radost, pokoj a naději do různých, někdy i hodně náročných, životních situací našeho života. Kéž nás uschopní k odvaze podívat se na svůj život i na život kolem sebe novým pohledem – pohledem víry. Pán Bůh této naší snaze žehnej, zvláště o Vánocích.

František Hladký

Všemohoucí, věčný Bože, tvůj Syn přijal tělo z Panny Marie a byl nám podobný ve všem kromě hříchu; připravujeme se oslavit jeho narození a prosíme tě: dej, ať nám otevře prameny tvého milosrdenství. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého...

(Vstupní modlitba)

24. prosince

při ranní mši svaté

Lk 1, 67-79

Janův otec Zachariáš byl naplněn Duchem svatým a pronesl tato prorocká slova: „Pochválen buď Hospodin, Bůh Izraele, neboť navštívil a vykoupil svůj lid! Vzbudil nám mocného spasitele z rodu svého služebníka Davida, jak slíbil od pradávna ústy svých svatých proroků; zachránil nás od nepřátel, z rukou všech, kdo nás nenávidí. Slitoval se nad našimi otci, rozpomenul se na svou svatou smlouvu, na přísahu, kterou se zavázal našemu otci Abrahámovi: že nám dopřeje, abychom mu beze strachu a vysvobození z rukou nepřátel zbožně a spravedlivě sloužili po všechny dny svého života. A ty, dítě, budeš prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánem připravit mu cestu, dát jeho lidu poznání spásy v odpuštění hříchů z milosrdné lásky našeho Boha, s kterou nás navštívil ten, který vychází z výsosti, aby zazářil těm, kdo žijí v temnotě a v stínu smrti, a uvedl naše kroky na cestu pokoje.“

Na prahu vánočních svátků nám dopolední liturgie Štědrého dne nabízí text, jehož recitování v rámci liturgie ranních chval se pro někoho občas stává rutinou. Je však vsukutku výstižným textem toho, co slavíme o vánočních svátcích. Autor chvalo- zpěvu nahlíží na své životní okolnosti, naroze- ní Jana Křtitele, ve světle Božího plánu s celým lidstvem, podobně jak to ve svém Prologu dělá evangelista Jan. Zachariášův chvalozpěv promýšlí dějiny a prorocky nahlíží do budoucnosti, která nemůže dopadnout jinak než dobře, protože Bůh, se kterým se ve svém životě setkal, je neskonale dobrý. Ze Zachariášova srdce tryská vděčnost za to, jakým způsobem Bůh zasáhl do jeho rodi- ny a do života. Stát se vděčným, vzdávat díky, je předpokladem víry. V celém textu se odráží tento tryskající pramen vděčnosti, který již u Zachari- áše nešlo zastavit. Představme si křesťany s tako- výmto pramenem! Pesimistické a věčně stěžující si lidstvo by tak mohlo být okamžitě nakaženo radostnou zprávou. V radostných křesťanech by se setkalo se solí, která jejich životům dodá chuť, a do jejich temnot přijde světlo. Že je to idealis- tické přání? To nesmíme vůbec připustit, vždyť Bůh, kterého zde Zachariáš opěvuje, toto uskuteč- nil právě na něm samotném. Ze staříka, který již dávno přestal snít a pochyboval víc, než by podle Písma měl (Lk 1,18-20), se stává hlasatel pravdy, že kde do života vstoupí Bůh, tam se nemožné stává možným. Abychom dnes ve Štědrém dnu mohli vidět všechny dary, které jsme dostali nebo dosta- neme, aby to byl opravdu štědrý den, prosme o dar vděčnosti! A začněme děkovat hned od nejmen- ších věcí! Budeme překvapeni, jak jsme bohatí.

Nedávno se v našem klášteře zastavil jeden po-
starší holandský kněz, verbista. Byl tak nahluchlý,
že jsme si místy připadali, že na něj opravdu po
celou dobu křičíme. Když jsem se ho zeptal, ko-
lik mu je let, otázku pohotově odbyl protiotáz-
kou, kolik je nám. Nakonec přiznal, že mu je
necelých devadesát, ale s poznámkou: „Můžeš
mít hodně let, ale nesmíš zestárnout!“ A tato
myšlenka ho opravdu vystihovala, protože byl
plný vděčnosti a radosti. Náš dialog pokračoval,
a misionář, který kdysi v Ghaně začal misie na
prázdném poli vykopáním studny, ještě dodal:
„Když lidé vidí, jakou milost jsi obdržel, zjistí, že
jsi bohatý!“ A musím říct, že najednou jsme se
bohatými stali i my, když jsme se s tímto moud-
rým člověkem potkali. Zachariášova zkušenost
a obsah jeho chvalozpěvu se tak stal živoucím
svědectvím v osobě staříka dnešní doby, který
na chvíli prozářil celou naši komunitu. A věřte
mi, nechtělo se nám od stolu ani odcházet, pro-
tože člověk proměněný Boží milostí je přitažlivý
v každém věku!

Kde chybí vděčnost začínající od detailů, tam se
ztrácí víra v Boha. Najednou není komu děkovat!
Kde naopak nahlížíme na život očima Božího plá-
nu, že vše je v jeho dobrotivých rukou, naše víra
roste a stáváme se bohatými. Zachariáš omládnul!
Co to způsobilo? Duch Svátý. Ve verši 67 čteme,
že byl naplněn Duchem Svátým. Ten Zachariášo-
vi otevřel novou perspektivu. Jeho život najednou
nekončil smrtí. Zachariáš se octnul v bohatém
Božím plánu, kde se čas nepočítá a věčnost je da-
rem. Už si přestal říkat, že patří „do starého železa“.
Stařeček začal žít dobrodružství, protože Bůh mu
dal skrze Ducha nahlédnout do svých hlubin, jak
to napsal apoštol Pavel: „*Nám však to Bůh zjevil
skrze Ducha; Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny*

Boží.“ Zachariáš ještě více poznal Boha. S apoštolem Pavlem může říkat, že mu byla dána milost, aby: „*pohanům zvěstoval nevystižitelné Kristovo bohatství a vynesl na světlo smysl tajemství od věků ukrytého v Bohu, jenž vše stvořil.*“ Bůh se nám totiž chce dát poznat. Sklání se k nám v osobě Ježíše Krista jako dospělý k dítěti. Mluví naším jazykem, abychom mu mohli porozumět. Chce nás vyléčit ze lži, které nám ďábel namluvil, když jsme byli oslabeni a zraněni hříchem, a tak nás odtrhnul od Nebeského Otce. Každého chce znovu přitáhnout k sobě (Jan 12,32). Touží ukázat, že nepřestal být nikdy Otcem a že plní své sliby. Je ochoten udělat vše proto, aby své děti získal zpátky a sejmul z nich břemeno hříchu a všechno, co je jeho důsledkem: vinu, hanbu a strach. „*Abychom mu beze strachu sloužili,*“ abychom s ním sdíleli to bohatství, které náleží Božím dědicům. Strach nám nejvíc znemožňuje vidět i využívat obdarování. Ano, Vánoce jsou o darech. Nový Zákon začíná jasně: **Nech se obdarovat, přijmi dar, který ti Bůh dává v Kristu a s ním Ti dává také vše ostatní. Přijmi ten dar zcela zdarma. Přetvoří ti to srdce i život.**

Požehnané Vánoce!

Tadeáš Róbert Spišák, OPraem

Prosíme tě, Pane Ježíši, pospěš a neprodlévej, ať tvůj příchod posilní a povzbudí všechny, kdo plně důvěřují v tvou lásku. Neboť ty žiješ a králuješ s Bohem Otcem v jednotě...

(Vstupní modlitba)